

Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:n
ja
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:n
välinen

KUORMA-AUTOALAN
TYÖEHTOSOPIMUS

28.2.2023 – 31.1.2025

SISÄLLYSLUETTELO

I YLEISTÄ	1
1 § SOVELTAMISALA.....	1
2 § YLEISET SOPIMUKSET	1
3 § SOPIMUKSEN SITOVUUS JA NOUDATTAMISVELVOLLISUUS.....	2
4 § TYÖRAUHAVELVOITE	2
5 § JÄRJESTÄYTYMISVAPAAUS.....	2
6 § TYÖSUHTEEN SYNTYMINEN JA LAKKAAMINEN	2
II TYÖPALKAT	3
7 § PALKANMÄÄRÄYTYMINEN	3
8 § PALKAT	4
9 § PALKKAUSTAVAT	9
10 § ERILLISET LISÄT	9
III TYÖAIKAMÄÄRÄYKSET	10
11 § TYÖAIKA	10
12 § VUOSITYÖAJAN LYHENTÄMINEN.....	13
13 § TYÖVUOROLUETTELO, AJOPÄIVÄKIRJA JA TYÖTUNTILUETTELO	17
14 § YLI-, HÄTÄ- JA SUNNUNTAITYÖ JA NIISTÄ MAKSETTAVAT KORVAUKSET	18
15 § KESKITUNTIANSIO.....	19
16 § HÄLYTYSTYÖ	19
IV ERINÄISET KORVAUKSET	20
17 § VARALLAOLO JA SIITÄ MAKSETTAVA KORVAUS	20
18 § PÄIVÄRAHAT JA YÖPYMINEN.....	20
19 § VUOSILOMA	22
20 § LOMALTAPALUURAHA	23
V SOSIAALISET MÄÄRÄYKSET	25
21 § ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ.....	25
22 § SAIRAUSAJAN SEKÄ RASKAUS- JA VANHEMPAINVAPAAN PALKKA	27
23 § LÄÄKÄRINTARKASTUKSET	30
24 § TILAPÄISET POISSAOLOT.....	31
25 § RYHMÄHENKIVAKUUTUS	34
VI ERINÄISET MÄÄRÄYKSET	34
26 § PALKANMAKSU.....	34
27 § AMMATTIYHDISTYSJÄSENMAKSUJEN PERINTÄ.....	35
28 § KOKOONTUMINEN TYÖPAIKOILLA	35
29 § KOULUTUSTOIMINTA	36
30 § LUOTTAMUSMIEHET	36
31 § ULKOPUOLISEN JA TILAPÄISEN TYÖVOIMAN KÄYTTÖ.....	38
32 § ASIAMIEHET	39
33 § ERIMIELISYYDET JA NIIDEN RATKAISEMINEN	40
VII SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	41
34 § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	41
ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA	42
TYÖSUOJELUSOPIMUS ALT-AKT	45
YMPÄRISTÖHUOLTOALAN KULJETUSYRITYSTEN TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVA LIITE	47
YMPÄRISTÖHUOLTOALAN KULJETUSYRITYSTEN KILPAILUTTAMISTILANTEISSA NOUDATETTAVIA TYÖSUHTEEN EHTOJA JA MENETTELYTAPOJA KOSKEVA LIITE	50

Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:n ja
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto ry:n välinen

KUORMA-AUTOALAN

TYÖEHTOSOPIMUS

28.2.2023 – 31.1.2025

I YLEISTÄ

1 § Soveltamisala

Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:n alueliikennettä, ulko- ja kotimaan tavaraliikennettä harjoittavien jäsenyritysten työntekijäin työsuhteisiin.

Pöytäkirjamerkintä:

Tätä sopimusta noudatetaan myös ALT:n jäsenyritysten kuljetuskalustojen, pyöräkuormaajien, nosturi- ja pumppuautojen sekä muiden erikoisautojen kuljettajiin.

2 § Yleiset sopimukset

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan seuraavia liittojen välillä solmittuja sopimuksia:

- Yleissopimus 12.2.1995
- Lomapalkkasopimus 9.3.2006
- Sopimus työsuojeluyhteistoiminnasta työpaikoilla 1.2.2017
- Luottamusmiessopimus 1.2.2017
- Sopimus ulkopuolisen työvoiman käytöstä 12.2.1995
- Koulutustoimintaa koskeva sopimus 1.2.2020
- Irtisanomissuojaa ja lomautusta koskeva sopimus 1.2.2017
- Sopimus työaikapankin käyttämisestä 1.2.2018

3 § Sopimuksen sitovuus ja noudattamisvelvollisuus

Tämä työehtosopimus sitoo allekirjoittaneita liittoja ja niiden alayhdistyksiä sekä niitä työnantajia ja työntekijöitä, jotka ovat tai sopimuksen voimassaoloaikana ovat olleet niiden yhdistysten jäseninä.

Sopimukseen sidotut ovat velvolliset tarkoin noudattamaan tätä sopimusta ja huolehtimaan siitä, että niiden alaiset yhdistykset ja niihin kuuluvat työnantajat ja työntekijät eivät riko sen määräyksiä.

4 § Työrauhavelvoite

Liitot ja niiden alayhdistykset ovat velvolliset huolehtimaan siitä, etteivät niiden jäseninä olevat alayhdistykset, työnantajat tai työntekijät, joita sopimus koskee, ryhdy työtaistelutoimenpiteisiin eivätkä muutoinkaan riko työehtosopimuksen määräyksiä.

5 § Järjestäytymisvapaus

Tämän työehtosopimuksen osallisten ja siihen sidottujen keskuudessa noudatetaan järjestäytymisvapautta.

6 § Työsuhteen syntyminen ja lakkaaminen

1. Liitot suosittavat, että työsopimus tehdään kirjallisena.
2. Jos työsuhteessa noudatetaan koeaikaa, on työnantajan tästä ilmoitettava työntekijälle työsopimusta tehtäessä. Koeajan enimmäispituus määräytyy työsopimuslain mukaan.
3. Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksittä, on työnantajan irtisanoessaan työsopimuksen noudatettava:
  - 1) 14 päivän irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut enintään vuoden;
  - 2) yhden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli vuoden mutta enintään neljä vuotta;
  - 3) kahden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli neljä vuotta mutta enintään kahdeksan vuotta;
  - 4) neljän kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli kahdeksan vuotta mutta enintään 12 vuotta; ja
  - 5) kuuden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli 12 vuotta.

Työntekijän on puolestaan irtisanoessaan työsopimuksen noudatettava:

- 1) 14 päivän irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut enintään viisi vuotta; ja
- 2) yhden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli viisi vuotta.

Edellä olevat irtisanomisajat eivät kuitenkaan koske niitä tapauksia, joissa työsopimus koeajan puitteissa tai muutoin lain mukaan voidaan purkaa tai työ on ylivoimaisen tapahtuman takia joko osaksi tai kokonaan keskeytettävä.

II TYÖPALKAT

7 § Palkanmääräytyminen

1. Työntekijän palkka määräytyy joko tunti- tai 2-viikkojaksen palkkana. Muille kuin 31 §:ssä ja tämän pykälän 2 kohdassa tarkoitetuille työntekijöille maksetaan 2-viikkojaksen palkka, vaikka työaika olisi alle 80 tuntia.

Työajan jäädessä työnantajasta johtuvasta syystä 2-viikkojaksossa alle työsopimuksessa sovitun, maksetaan työntekijälle kuitenkin yksikertainen takuupalkka sovittuun tuntimäärään asti.

2. Vakituisten osa-aikaisten työntekijöiden palkkaaminen on mahdollista, kun työtä ei voida teettää kokoaikaisena työnä ilman kohtuutonta hankaluutta.

Pöytäkirjamerkintä 1:

Osa-aikaisten työntekijöiden lisäksi voidaan käyttää tämän työehtosopimuksen 31 §:n tarkoittamia työntekijöitä.

Pöytäkirjamerkintä 2:

Osapuolet pyrkivät ratkaisemaan mahdolliset erimielisyydet neuvotteluihin ja myötävaikuttavat siihen, että mahdollisia riitaisuuksia ei saateta tuomioistuinkäsittelyyn sopimuskauden aikana.

3. Palvelusvuosia laskettaessa huomioidaan kaikki työtodistusten mukainen ammattimaisessa liikenteessä kuljettajana työskentelyaika. Myös muussa liikenteessä ammattikuljettajana toimiminen huomioidaan.

Yhdistelmäajoneuvonkuljettajan, puutavaran autonkuljetuksen ja ajo-
neuvonosturinkuljettajan ammattitutkintojen sekä kuljetusalan am-
mattitutkinnon palvelukuljetusten, tavarakuljetusten tai metsäteolli-
suudenkuljetusten osaamisalan suorittamisesta luetaan palvelusvuo-
siin 8 kuukautta ja toisen asteen kolmivuotisen opetussuunnitelma-
perusteisen logistiikan perustutkinnon suorittamisesta 2 vuotta.

4. Ulkomaanliikenteessä noudatetaan jäljempänä mainittuja palkkoja.
5. Jos autonapumies, jolla on tarvittava ajokortti, tilapäisesti joutuu au-
toa ajamaan, maksetaan hänelle tältä ajalta kuljettajan palkka.
6. Jos autonkuljettaja siirretään tilapäisesti alemman palkkataulukon
työhön, hänen palkkansa säilyy ennallaan.

8 § Palkat

1. Palkkataulukot **1.3.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmak-
sukauden alusta lukien (€)

tunti

2-viikko

Täysperävaunukuljettaja ja moduuliyhdistelmän kuljettaja

alle 4 vuotta	15,53	1242,40
4-8 vuotta	15,69	1255,20
8-12 vuotta	16,15	1292,00
yli 12 vuotta	16,48	1318,40

Puoliperävaunukuljettaja ja traktorinkuljettaja (C1E-/CE-ajo- korttiluokka)

alle 4 vuotta	15,01	1200,80
4-8 vuotta	15,17	1213,60
8-12 vuotta	15,63	1250,40
yli 12 vuotta	15,92	1273,60

Kuorma-autonkuljettaja, pumppuautonkuljettaja, pyöräkuor- maajankuljettaja ja traktorinkuljettaja (B-/C1-/C-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	14,72	1177,60
4-8 vuotta	14,87	1189,60
8-12 vuotta	15,30	1224,00
yli 12 vuotta	15,61	1248,80

Henkilöautonkuljettaja, pakettiautonkuljettaja ja traktorinkuljettaja (T-/LT-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	14,43	1154,40
4-8 vuotta	14,58	1166,40
8-12 vuotta	15,00	1200,00
yli 12 vuotta	15,25	1220,00

Autonapumies

alle 4 vuotta	14,31	1144,80
4-8 vuotta	14,46	1156,80
8-12 vuotta	14,86	1188,80
yli 12 vuotta	15,13	1210,40

Ulkomaanliikenteen palkkataulukot

	16,29	1303,20
8 % korotettuna	17,43	1394,40

Palkkataulukot **1.10.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien (€)

tunti

2-viikko

Täysperävaununkuljettaja ja moduuliyhdistelmän kuljettaja

alle 4 vuotta	15,76	1260,80
4-8 vuotta	15,93	1274,40
8-12 vuotta	16,39	1311,20
yli 12 vuotta	16,73	1338,40

Puoliperävaununkuljettaja ja traktorinkuljettaja (C1E-/CE-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	15,24	1219,20
4-8 vuotta	15,40	1232,00
8-12 vuotta	15,86	1268,80
yli 12 vuotta	16,16	1292,80

Kuorma-autonkuljettaja, pumppuautonkuljettaja, pyöräkuormaajankuljettaja ja traktorinkuljettaja (B-/C1-/C-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	14,94	1195,20
4-8 vuotta	15,09	1207,20

8-12 vuotta	15,53	1242,40
yli 12 vuotta	15,84	1267,20

Henkilöautonkuljettaja, pakettiautonkuljettaja ja traktorinkuljettaja (T-/LT-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	14,65	1172,00
4-8 vuotta	14,80	1184,00
8-12 vuotta	15,23	1218,40
yli 12 vuotta	15,48	1238,40

Autonapumies

alle 4 vuotta	14,52	1161,60
4-8 vuotta	14,68	1174,40
8-12 vuotta	15,08	1206,40
yli 12 vuotta	15,36	1228,80

Ulkomaanliikenteen palkkataulukot

	16,53	1322,40
8 % korotettuna	17,69	1415,20

Palkkataulukot **1.2.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien (€)

tunti   2-viikko

Täysperävaunukuljettaja ja moduuliyhdistelmän kuljettaja

alle 4 vuotta	16,00	1280,00
4-8 vuotta	16,17	1293,60
8-12 vuotta	16,64	1331,20
yli 12 vuotta	16,98	1358,40

Puoliperävaunukuljettaja ja traktorinkuljettaja (C1E-/CE-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	15,47	1237,60
4-8 vuotta	15,63	1250,40
8-12 vuotta	16,10	1288,00
yli 12 vuotta	16,40	1312,00

Kuorma-autonkuljettaja, pumppuautonkuljettaja, pyöräkuormaajankuljettaja ja traktorinkuljettaja (B-/C1-/C-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	15,16	1212,80
4-8 vuotta	15,32	1225,60
8-12 vuotta	15,76	1260,80
yli 12 vuotta	16,08	1286,40

Henkilöautonkuljettaja, pakettiautonkuljettaja ja traktorinkuljettaja (T-/LT-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	14,87	1189,60
4-8 vuotta	15,02	1201,60
8-12 vuotta	15,46	1236,80
yli 12 vuotta	15,71	1256,80

Autonapumies

alle 4 vuotta	14,74	1179,20
4-8 vuotta	14,90	1192,00
8-12 vuotta	15,31	1224,80
yli 12 vuotta	15,59	1247,20

Ulkomaanliikenteen palkkataulukot

	16,78	1342,40
8 % korotettuna	17,96	1436,80

Palkkataulukot **1.10.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien (€)

tunti 2-viikko

Täysperävaunukuljettaja ja moduuliyhdistelmän kuljettaja

alle 4 vuotta	16,24	1299,20
4-8 vuotta	16,41	1312,80
8-12 vuotta	16,89	1351,20
yli 12 vuotta	17,23	1378,40

Puoliperävaunukuljettaja ja traktorinkuljettaja (C1E-/CE-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	15,70	1256,00
4-8 vuotta	15,86	1268,80

8-12 vuotta	16,34	1307,20
yli 12 vuotta	16,65	1332,00

Kuorma-autonkuljettaja, pumppuautonkuljettaja, pyöräkuormaajankuljettaja ja traktorinkuljettaja (B-/C1-/C-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	15,39	1231,20
4-8 vuotta	15,55	1244,00
8-12 vuotta	16,00	1280,00
yli 12 vuotta	16,32	1305,60

Henkilöautonkuljettaja, pakettiautonkuljettaja ja traktorinkuljettaja (T-/LT-ajokorttiluokka)

alle 4 vuotta	15,09	1207,20
4-8 vuotta	15,25	1220,00
8-12 vuotta	15,69	1255,20
yli 12 vuotta	15,95	1276,00

Autonapumies

alle 4 vuotta	14,96	1196,80
4-8 vuotta	15,12	1209,60
8-12 vuotta	15,54	1243,20
yli 12 vuotta	15,82	1265,60

Ulkomaanliikenteen palkkataulukot

	17,03	1362,40
8 % korotettuna	18,23	1458,40

2. Odotusajan palkka

Odotusajan palkka määräytyy taulukkopalkan mukaan.

3. Ulkomaanliikenteen palkat ja kokemuslisä

Täysin työkykyisen ammattitaitoisen kuorma-autonkuljettajan 2-viikkojaksopalkka ja tuntipalkka ulkomaanliikenteessä ovat edellä mainitun taulukon mukaiset.

Ulkomaanliikenteessä olevalle kuorma-autonkuljettajalle, joka on toiminut vähintään kahden vuoden ajan samassa yrityksessä ja on tänä aikana osoittanut omaavansa kyvyn selviytyä ulkomaisissa olosuhteissa (kielitaito, liikennesääntöjen ja tullimuodollisuuksien tuntemus

yms.) maksetaan erikoislisänä vähintään 8 % 8 §:ssä mainitusta jak-sopalkasta laskettuna.

9 § Palkkaustavat

1. Palkkaus voidaan järjestää kaikilla mahdollisilla tavoilla edellyttäen, että työntekijän palkka ei palkkaustavasta johtuen jää pienemmäksi kuin palkka olisi työehtosopimuksen mukaisesti aikapalkalla työskenneltäessä ja ottaen huomioon todellisuudessa tehdyn työajan perusteella määräytyvät lisät. Sovittuun, tietyllä perusteella määräytyvään palkkaan ei voida sisällyttää ylityö- tai sunnuntaityökorvauksia.
2. Mikäli työn laatu sen sallii, ja se teknisesti on mahdollista, on työtehon ja ansion kohottamiseksi työntekijöille varattava mahdollisuus suorittaa urakkatyötä.

Urakkatyön hinnoittelun perusteena pidetään 30 %:n lisäystä vastaavasta työstä aikatyössä maksettavaan työkohtaiseen palkkaan.

Sellaisesta urakkatyöstä, jota varten kiinteää työhinnittelua ei ole laadittu, sovitaan jo ennen työn alkamista urakkahinta, josta työntekijälle on annettava todiste, sekä välttämättömiä tietoja urakkahinnan laskemisen perusteista.

Urakkatyötä tehtäessä on tuntipalkka taattu.

10 § Erilliset lisät

1. Ilta- ja yötyölisät

Klo 18.00-22.00 välisenä aikana tehdyiltä työtunneilta maksetaan iltatyölisää 15 % taulukkopalkasta ja klo 22.00-06.00 välisenä aikana yötyölisää 20 % taulukkopalkasta.

2. Vapaapäivätyölisä

Vapaapäivänä tehdystä työstä maksetaan vapaapäivätyölisä, jonka suuruus on 100 % työntekijän taulukkopalkasta.

3. Eräiden ADR-aineiden lisä

Räjähdysaineiden (luokka 1), myrkkujen (luokka 6.1), tartuntavaarallisten aineiden (luokka 6.2) ja radioaktiivisten aineiden (luokka 7) kä-

sittely- ja kuljetusajalta siltä osin, kuin vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten (ADR) vapaarajat ylittyvät, maksetaan lisää, jonka suuruus on 5 % taulukkopalkasta.

4. Erikoislisä

Nosturiauton kuljettajille, 34,50-metrinen HCT-puoliperävaunun yhdistelmän kuljettajille, lavettiauton kuljettajille, jäteauton kuljettajille, puutavaran kuljettajille kuljetettaessa puuta metsästä silloin, kun kuljettaja käyttää kuormauslaitetta sekä niille autonkuljettajille, jotka suorittavat maidon keräilyä imukeräilyautoilla, maanalaisissa laitoksissa kuljetuksia suorittavalle autonkuljettajalle sekä niissä erikoiskuljetuksissa toimiville kuljettajille, joihin kuljetuksiin tarvitaan ao. viranomaisen lupa sekä erikseen niin sanottu saatto-auto taikka jotka tulee lain-säädännön mukaan merkitä varoitustauluihin ja -valaisimiin, maksetaan erikoislisää, jonka suuruus on 5 prosenttia työntekijän taulukkopalkasta.

III TYÖAIKAMÄÄRÄYKSET

11 § Työaika

1. Säännöllinen työaika on 80 tuntia 2-viikkojaksossa. Työaikalain moottoriajoneuvon kuljettajia koskevia vuorokautisia enimmäistyöaikoja ja lepoaikoja ei sovelleta tämän työehtosopimuksen soveltamispiirissä. Vuorokautista enimmäistyöaikaa rajoittavat tämän työehtosopimuksen vuorokautista lepoaikaa ja taukoja koskevat määräykset.
2. Työntekijän työaika ylityö mukaan lukien ei saa ylittää keskimäärin 48 tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana.

Soveltamisohje:

Työajaksi luettava aika määräytyy työaikalain mukaan. Työajan keskimääräisen enimmäismäärän 12 kuukauden tarkasteluajanjaksona käytetään kalenterivuotta. Kalenterivuoden sijasta voidaan paikallisesti sopia jokin muu 12 kuukauden ajanjakso.

3. Lyhyemmästä kuin 4 tunnin 45 minuutin työstä maksetaan täysi 4 tunnin 45 minuutin palkka ja se luetaan työajaksi.
4. Pääsiäislauantai sekä juhannus- ja jouluaatto ovat vapaapäiviä.
5. Moottoriajoneuvon kuljettajan pisin yhtämittäinen työaika saa olla enintään 5,5 tuntia. Jokaista 5,5 tunnin pituista työpäivää kohti on kuljettajalle annettava vähintään 30 minuutin pituinen tauko yhdessä tai

kahdessa erässä. Tässä kohdassa tarkoitetun tauon osan tulee olla vähintään 15 minuutin mittainen.

6. Mikäli työpäivän pituus on vähintään 8 tuntia, työntekijällä tulee olla työn suorittamisen ohessa ja kuljetustehtävän kannalta sopivimpana ajankohtana mahdollisuus enintään kahteen virkistystaukoon. Muista tauoista ei palkkaa makseta.

Paikallisesti voidaan sopia virkistystauoista ja niiden maksamisesta toisin.

7. Jaksottaisessa työssä työpäivää ei saa jakaa kuin kahteen yhtäjaksoiseen työrupeamaan, jonka katkaisee enintään tunnin pituinen palkaton tauko. Tällä määräyksellä ei suljeta pois laeista johtuvien taukojen antamismahdollisuutta eikä rajata odotusajan käyttömahdollisuuksia.

8. Ruokailuajasta sovitaan työnantajan ja työntekijän kesken työaikakaloria noudattaen.

9. Moottoriajoneuvon kuljettajalle on annettava vähintään 11 tuntia kestävä yhtäjaksoinen vuorokautinen lepoaika jokaisena 24 perättäisen tunnin jaksona. Vuorokautinen lepoaika voidaan lyhentää vähintään 9 tunnin yhtäjaksoiseksi lepoajaksi enintään kolme kertaa kalenteriviikon aikana.

Lyhentämätön vuorokausilepo voidaan pitää kunkin 24 tunnin jakson aikana kahtena erillisenä jaksona, joista ensimmäisen on oltava vähintään 3 tunnin ja jälkimmäisen vähintään 9 tunnin yhtäjaksoinen lepoaika. Jaetun vuorokausilevon yhdeksää tuntia lyhyemmältä lepoaikajaksolta maksetaan vieraalla paikkakunnalla 11. kohdassa tarkoitettua odotusajan palkkaa vähennettynä enintään 1 tunnin ruokatauolla.

Vuorokausilepo monimiehitystilanteessa

Jokaisen sellaisen 30 tunnin jakson aikana, jolloin ajoneuvon miehistönä on vähintään kaksi kuljettajaa, jokaisella kuljettajalla on oltava vähintään 9 tunnin yhtäjaksoinen lepoaika.

10. Työntekijälle on annettava 45 tunnin mittainen, yhtäjaksoinen viikottainen lepoaika. Tämä lepoaika voidaan lyhentää kerran kahden peräkkäisen viikon aikana vähintään 24 tunnin yhtäjaksoiseksi lepoajaksi. Lepoajan lyhennys on korvattava lyhennyistä vastaavalla yhtäjaksoisella lepoajalla ennen kyseistä viikkoa seuraavan kolmannen viikon loppua. Korvaava lepoaika on annettava yhtäjaksoisena muun vähintään 9 tunnin lepoajan yhteydessä.

Viikottainen lepoaika, joka alkaa yhden viikon aikana ja päättyy toisen viikon aikana, voidaan laskea kuuluvaksi kumpaan tahansa näistä viikoista.

Viikottaiset lepoajat on järjestettävä siten, että saman viikon aikana on annettava kaksi vapaapäivää. Vapaapäivä on kalenterivuorokausi.

Työntekijän suostumuksella vapaapäivät voidaan antaa 2-viikkojaksoissa edellä olevasta poiketen kuitenkin siten, että jokaisella viikolla on oltava vähintään yksi vapaapäivä. 2-viikkojaksossa on oltava vähintään 4 vapaapäivää.

Vapaapäivä annetaan työntekijän asemapaikkakunnalla, ellei työntekijän kanssa muuta sovita.

11. Mikäli työntekijä hänestä riippumattomista syistä, kuten autorikon tai luonnonesteiden takia, joutuu matkalla odottamaan apua, lasketaan hänelle työajaksi koko se aika, minkä hän tekee työtä esteen poistamiseksi tai joutuu vartioimaan autoa. Tällaisista tapauksista on työntekijän pyrittävä ilmoittamaan työnantajalle mahdollisimman pian.

12. Milloin autonkuljettaja tai apumies joutuu matkallaan odottamaan, ei tätä aikaa lueta työajaksi, mutta suoritetaan siitä korvaus.

Mikäli autonkuljettaja joutuu toistuvasti siirtämään autoa lastaajan tai purkajan määräyksestä, luetaan kyseinen aika kuljettajan työajaksi. Mikäli autonkuljettaja joutuu vastaavissa olosuhteissa odottamaan joutumatta toistuvasti siirtämään autoa ja saa vapaasti poistua autonsa luota, maksetaan kyseisestä ajasta odotusajan palkkaa luke-matta sitä työaikaan.

13. Mikäli työntekijä työnantajan toimesta vieraalla paikkakunnalla kokonaan vapautetaan purkaus- ja lastauspaikalta, maksetaan hänelle kuitenkin odotusajan palkka mahdollisen työpalkan lisäksi yhteensä kahdeksaan (8) tuntiin saakka kalenterivuorokautta kohden. Tämä säännös ei koske tapausta, jossa kokonaan vapauttaminen tapahtuu kotipaikkakunnalla.

14. Jos kahden samaa autoa ajavan autonkuljettajan työ on järjestetty niin, että sekin heistä, joka ei tietyllä matkalla autoa ohjaa, on velvollinen siinä seuraamaan mukana, on myös se aika, jonka hän on si-dottuna, pidettävä hänen työaikanaan.

Jos taas toinen autonkuljettaja on vain velvollinen tietyssä paikassa ryhtymään autoa ohjaamaan, mutta saa sinne itse kulkea vapaasti valitsemallaan tavalla, ei se aika, jonka hän tähän kulkemiseen käyttää, ole hänen työaikaansa, vaikka hän, olematta siihen velvollinen,

kulkisi kysymyksessä olevaan paikkaan sillä autolla, jonka ohjaamiseen hänen siellä on ryhdyttävä.

15. Milloin työntekijä joutuu aloittamaan tai lopettamaan työnsä vieraalla paikkakunnalla, maksetaan matkustusajalta asemapaikkakunnalta työn alkamispaikalle tai päinvastoin yksinkertainen tuntipalkka matka-aikaa työaikaan lukematta. Määräys ei koske niin sanottuja kaksoismiehitystapauksia.

Työntekijällä voi olla vain yksi asemapaikka, joka ei voi vaihdella. Milloin työntekijä joutuu työnantajan määräyksestä aloittamaan tai lopettamaan työnsä asemapaikkakunnalla muualla kuin asemapaikalla, maksetaan matkustusajalta asemapaikalle tai päinvastoin peruspalkka matka-aikaa työaikaan lukematta.

Pöytäkirjamerkintä:

Asemapaikalla tarkoitetaan varikkoa tai muuta työn aloittamis- ja lopettamispaikkaa.

16. Osa-aikaeläkkeellä olevalla työntekijällä ei voi teettää työtä yli työ sopimuksessa sovitun työaikamäärän lukuun ottamatta sairaus- tai muita pakottavia tilanteita.
17. Muuten noudatetaan työaikaan nähden voimassa olevan työaikalain määräyksiä.

12 § Vuosityöajan lyhentäminen

1. Soveltamisala

Työajan lyhennys koskee niitä työaikamuotoja, joissa säännöllinen työaika on 80 tuntia kaksiviikkoisjaksossa tai 40 tuntia viikossa. Lisäksi edellytetään, että työntekijällä on enintään 30 arkipäivän pituinen vuosiloma.

Työajan lyhennys koskee myös osa-aikaisia työntekijöitä riippumatta siitä, miten osa-aikajärjestely on toteutettu. Osa-aikaisen työntekijän työaika lyhennetään 2 kohdassa esitetyn taulukon perusteella suhteessa hänen tekemäänsä säännölliseen työaikaan.

Työajan lyhennyksen määrästä vähennetään muut kuin edellä mainitut vuotuista työaika lyhentävät sopimukseen tai käytäntöön perustuvat vuosilomajärjestelyt tai vuosittain säännöllisesti toistuvat ylimääräiset vapaapäivät.

2. Vapaan kertyminen

Työaika lyhennetään kalenterivuositain vuoden alusta tai sitä myöhemmästä työsuhteen alkamisesta lukien säännöllisen työajan kertymän mukaan seuraavasti:

A. Loppiainen lauantaina tai sunnuntaina

	työtuntimäärä		lyhennys			
vähintään	94	h	8	h	eli	1 päivä
	188	h	16	h	eli	2 päivää
	283	h	24	h	eli	3 päivää
	377	h	32	h	eli	4 päivää
	471	h	40	h	eli	5 päivää
	565	h	48	h	eli	6 päivää
	660	h	56	h	eli	7 päivää
	754	h	64	h	eli	8 päivää
	848	h	72	h	eli	9 päivää
	942	h	80	h	eli	10 päivää
	1036	h	88	h	eli	11 päivää
	1131	h	96	h	eli	12 päivää
	1225	h	104	h	eli	13 päivää
	1319	h	112	h	eli	14 päivää
	1413	h	120	h	eli	15 päivää
	1508	h	128	h	eli	16 päivää
	1602	h	136	h	eli	17 päivää
	1696	h	144	h	eli	18 päivää

B. Loppiainen muuna arkipäivänä kuin lauantaina

	työtuntimäärä		lyhennys			
vähintään	90	h	8	h	eli	1 päivä
	180	h	16	h	eli	2 päivää
	270	h	24	h	eli	3 päivää
	360	h	32	h	eli	4 päivää
	447	h	40	h	eli	5 päivää
	537	h	48	h	eli	6 päivää
	627	h	56	h	eli	7 päivää
	717	h	64	h	eli	8 päivää
	807	h	72	h	eli	9 päivää
	893	h	80	h	eli	10 päivää
	983	h	88	h	eli	11 päivää
	1073	h	96	h	eli	12 päivää
	1163	h	104	h	eli	13 päivää
	1253	h	112	h	eli	14 päivää
	1340	h	120	h	eli	15 päivää

1430 h	128 h eli 16 päivää
1520 h	136 h eli 17 päivää
1610 h	144 h eli 18 päivää
1696 h	152 h eli 19 päivää

Tehdyiksi säännöllisiksi työtunneiksi lasketaan myös ne työntekijän sairauden ajalle sattuvat työtunnit, joilta työnantaja maksaa sairausajan palkkaa sekä työnantajan osittainkin kustantama koulutusaika siltä osin, kuin työnantaja korvaa ansionmenetyksen. Samoin rinnastetaan säännöllisiin työtunteihin kunnanvaltuuston ja -hallituksen sekä niiden asettamien lautakuntien tai muiden pysyvien elinten ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton valtuuston ja hallituksen kokouksiin ja edustajakokoukseen sekä liittojen väliseen valtakunnalliseen työehtosopimusneuvotteluun käytetty aika, 50- ja 60-vuotispäivät, omat häät, lähiomaisen hautajaiset, sairaan lapsen hoidon aiheuttama vapaa, siltä osin kuin työnantajalla on palkanmaksuvelvollisuus, kutsunnat, kertausharjoitukset sekä luottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna sekä näiden sijaisena toimimiseen käytetty aika. Lisäksi tehdyiksi säännöllisiksi työtunneiksi lasketaan tämän pykälän mukaisesti annettu vapaa.

3. Vapaan antaminen

Edellä kohdan 2 perusteella kertyneet työajan lyhennyksestä johtuvat vapaapäivät annetaan kokonaisina päivinä kertymävuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä. Lyhennysvapaapäivät annetaan yhdessä tai useammassa erässä työnantajan määräämänä aikana joko vuosiloman yhteydessä tai yhdessä työntekijän muun vapaapäivän kanssa, tai lyhennysvapaapäiviä keskenään yhdistäen, ellei työnantajan ja työntekijän kesken erikseen sovita jostakin muusta lyhennysvapaapäivän antamistavasta. Yksi vapaapäivä vastaa 8 tunnin lyhennystä.

Lyhennysvapaapäiviä voidaan antaa työntekijälle ennen niiden ansaitsemista, mikäli työntekijä siihen suostuu.

Yksi viiden päivän jakso

Mikäli työntekijä on ansainnut vähintään 10 lyhennysvapaapäivää, annetaan lyhennysvapaapäivät yhdistämällä siten, että työntekijälle muodostuu yksi viiden päivän pituinen yhdenjaksoinen vapaa.

Kaksi viiden päivän jaksoa

Mikäli työntekijä on ansainnut vähintään 15 lyhennysvapaapäivää, annetaan lyhennysvapaapäivät yhdistämällä siten, että työntekijälle muodostuu kaksi viiden päivän pituista yhdenjaksoista vapaata.

Yllämainitut 5 lyhennyspäivän jaksot sisältävät 7 kalenteripäivää.

Jos annettava vapaa sisältyy em. säännöllisiä työtunteja kartuttavaan aikaan, katsotaan vapaapäivä pidetyksi, mikäli este vapaan pitämiseen ei ole ollut tiedossa vapaan ajankohtaa ilmoitettaessa. Jos työntekijä kuitenkin sairastuu ennen viiden päivän pituista yhdenjaksoista lyhennysvapaata ja sairaus kestää yhtämittaisesti vähintään viiden päivän lyhennysvapaajakson ajan, siirretään työntekijän sitä pyytessä sairauden alle jäävä viiden päivän vapaajakso annettavaksi myöhemmin. Siirto tehdään vain yhden viiden päivän lyhennysvapajakson osalta kalenterivuodessa.

Mikäli työntekijälle on tämän sairasloman aikana ilmoitettu työajan lyhennysvapaan antamisesta lääkärintodistuksesta ilmenevän sairasloman jälkeen ja työntekijän sairasloma sitten jatkuu, siirretään sairauden alle jäävät lyhennysvapaapäivät annettavaksi myöhemmin.

Lyhennyksen sisältävän jakson säännöllistä työaika lyhennetään lyhennyksen tuntimäärällä.

4. Vapaan ajankohdasta ilmoittaminen

Ilmoitus viiden päivän mittaisesta vapaasta on annettava työntekijälle vähintään 2 viikkoa ennen vapaan antamista.

Yksittäiset vapaapäivät ilmoitetaan ennalta ohjelmoidussa työvuoroluettelossa tai mikäli työvuoroluetteloa ei laadita, vähintään 2 viikkoa ennen vapaan antamista.

5. Ansionmenetyksen korvaaminen

Työntekijälle maksetaan lyhennyksen ajalta palkka voimassa olevan keskituntiansion mukaan. Mikäli työsuhde päättyy ennen kuin ansaittu työajan lyhennys on toteutettu, maksetaan tästä korvaus lopputilin yhteydessä ansaittujen vapaapäivien lukumäärän perusteella sen hetkisen keskituntiansion mukaan. Jos työntekijälle työsuhteen päättyessä on annettu liikaa vapaata, saa työnantaja pidättää näin maksetun palkkaennakon työntekijän lopputilistä.

6. Vapaan lukeminen työssäolon veroiseksi

Vuosiloman pituutta määrättäessä pidetään työssäolopäivien veroisina myös niitä päiviä, joina työntekijä on ollut estynyt tekemästä työtä tämän pykälän mukaisten vapaitten pitämisen vuoksi.

7. Itsenäisyyspäivä

Mikäli vuosityöajan lyhennysvapaapäivä on annettu itsenäisyyspäivänä, katsotaan lain tarkoittama itsenäisyyspäivän palkka tällöin maksetuksi.

13 § Työvuoroluettelo, ajopäiväkirja ja työtuntiluettelo

1. Kaksiviikkojakson työvuoroluettelon tulee olla vähintään yhtä viikkoa ennen jakson alkamista työntekijäin tiedossa ja siitä on käytävä selville päivittäisen työajan alkamisaika sekä työntekijän vapaapäivät.

Työvuoroluettelon tasaamiseksi annetut vapaapäivät tulee erottaa merkinnällä 11 §:n 10 kohdan vapaapäivistä katkenneen jakson ylitöiden laskentaa varten.

2. Sairaus- ja muissa pakottavissa tapauksissa voi työnantaja tehdä työvuoroluetteloon muutoksia, ei kuitenkaan työntekijän vapaapäivää koskevaa ilman hänen suostumustaan.
3. Milloin edellä tarkoitetun työvuoroluettelon laatiminen työn laatuun nähden on erittäin vaikeaa, voidaan siitä poiketa liittojen välisen työryhmän päätöksellä. Työryhmän tulee käsitellä ja tehdä päätös kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.
4. Työnantajan on annettava palveluksessaan olevalle moottoriajoneuvon kuljettajalle vuorokautisen työajan seuraamista varten henkilökohtainen ajopäiväkirja. Ajopäiväkirjan sijasta voidaan käyttää ajopiirturia.

Moottoriajoneuvon kuljettaja on velvollinen tekemään ajopäiväkirjaan sen edellyttämät merkinnät ja pitämään se mukanaan ajon aikana. Työilmoitukset jätetään työnantajalle tämän antamien ohjeiden mukaisesti.
5. Työnantajan on pidettävä luetteloa tehdyistä työtunneista sekä hätä- ja ylityöstä ja niistä maksetusta korotetusta palkasta. Luettelo on merkittävä myös sunnuntaityö ja siitä maksettu korotettu palkka.
6. Edellä mainittu luettelo on vaadittaessa näytettävä työntekijän luottamusmiehelle sekä pyynnöstä kirjallisesti annettava työntekijälle tai hänen valtuuttamalleen tieto työntekijää koskevasta, luettelossa olevista merkinnöistä.
7. Työnantajan on annettava kuljettajalle tämän pyynnöstä tulosteena digitaalisesta ajopiirturista ja kuljettajakortista tallennetut kuljettajan ajo- ja lepoaikatiedot.

14 § Yli-, hätä- ja sunnuntaityö ja niistä maksettavat korvaukset

1. Yli-, hätä- ja sunnuntaityötä voidaan teettää lain edellyttämällä tavalla tämän työehtosopimuksen säännösten mukaisesti.
2. Työajan määräytyessä työaikalain 7 §:n mukaan (jaksotyö) on kaksiviikkojakson säännöllisen työajan ylittäviltä kahdeltatoista (12) ensimmäiseltä tunnilta maksettava viidelläkymmenellä (50) prosentilla ja sen yli meneviltä sadalla (100) prosentilla korotettu palkka.

Kun työntekijä siirtyy kokoaikatyöstä osa-aikaeläkkeelle noudatetaan työajan jaksotuksen osalta yrityksessä vallitsevaa käytäntöä kuitenkin niin, että osa-aikaeläkkeellä olevan työntekijän tehdessä työtä kaksi viikkoa peräkkäin tilanteessa, jossa viikot sijoittuvat kahdelle eri tasoittumisjaksolle, lasketaan työtunnit yhteen ja korvataan yli 80 tuntia kaksiviikkojaksossa oleva työtuntimäärä kuten ylityöstä suoritettava korvaus mainittua aikaa kuitenkin ylityöksi lukematta.

3. Jos kaksiviikkojakso on keskeytynyt sen johdosta, että työntekijän työsuhde on katkennut tai ettei hän ole voinut olla työssä loman, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, lasketaan montako tuntia keskimääräinen työaika kesken jääneenä jaksona on työhön käytettyinä ja niiden veroisina vuorokausina kahdeksaa tuntia pitempi.

Työpäivien veroisina pidetään tällöin työvuoroluettelon tasaamiseksi annettuja vapaapäiviä, mutta ei viikkolepopäivää eikä ns. viikon toista vapaapäivää. Jakajana käytettävä työpäivien ja niiden veroisten päivien summa voi olla enintään viisi (5) jakson puolikasta kohden, ellei todellisten työpäivien luku ole tätä suurempi.

Kahdeksan (8) keskimääräisen työtunnin ylittäviltä kahdelta (2) ensimmäiseltä ylityötunnilta maksetaan viidelläkymmenellä (50) prosentilla ja seuraavilta sadalla (100) prosentilla korotettu palkka, kuitenkin niin, että 50 prosenttisten tuntien lukumäärä myös katkenneessa jaksossa on enintään kaksitoista (12).

4. Hätätyöstä (TAL 19 §), mikäli sitä tehdään säännöllisen työajan ulkopuolella, maksetaan 100 prosentilla korotettu palkka.
5. Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä tehdystä työstä maksetaan sadalla (100) prosentilla korotettu palkka.
6. Tässä pykälässä mainittuja palkan korotusosia laskettaessa käytetään perusteena 15 §:n mukaan laskettua keskituntiansiota.

15 § Keskituntiansio

1. Työntekijän keskituntiansiota käytetään palkan ja korvausten maksuperusteena siten, kuin tässä työehtosopimuksessa määrätään.
2. Työntekijän keskituntiansio lasketaan siten, että hänen kunkin vuosineljänneksen aikana työajalta eri palkkaustapojen mukaan saamansa ansio mahdollisine erillisine lisineen lukuun ottamatta ylityö- ja sunnuntaityölisää jaetaan saman vuosineljänneksen tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Milloin työntekijä 4. kohdan nojalla käytettävän vuosineljänneksen aikana on ollut työssä vähemmän kuin 160 tuntia, keskituntiansiota ei tältä vuosineljännekseltä lasketa.

3. Milloin keskituntiansio on taulukkopalkkaa pienempi tai keskituntiansiota ei 2. kohdan mukaan lasketa, maksetaan 1. kohtaan perustuva palkka tai korvaus taulukkopalkan mukaan.
4. Vuosineljänneksittäin laskettua keskituntiansiota käytetään seuraavasti:
  - helmi-, maaliskuu- ja huhtikuun aikana edellisen vuoden neljännen vuosineljänneksen keskituntiansiota
  - touko-, kesä- ja heinäkuun aikana vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen keskituntiansiota
  - elo-, syys- ja lokakuun aikana vuoden toisen vuosineljänneksen keskituntiansiota
  - marras-, joulukuun ja tammikuun aikana kolmannen vuosineljänneksen keskituntiansiota.

Tässä pykälässä mainitut kuukausijaksot ja vuosineljännekset lasketaan alkaviksi ja päättyviksi tilikausien mukaan siten, että tilikauden jakautuessa kahdelle yllämainituista kuukausijaksoista tai kahdelle vuosineljännekselle, tilikausi luetaan siihen jaksoon, jolle jakaantuu suurempi määrä säännöllisiä työtunteja.

16 § Hälytystyö

1. Työntekijä voidaan kutsua hänen suostumuksellaan hälytystyöhön.
2. Milloin työntekijä ilman ennalta tehtyä sopimusta kutsutaan hänen työaikansa ulkopuolella hälytystyöhön, maksetaan hälytysrahaa keskituntiansion mukaan seuraavasti:
  - kutsu annettu klo 21.00-06.00 kahden (2) tunnin palkkaa vastaava summa

- kutsu annettu ennen klo 21.00 yhden (1) tunnin palkkaa vastaava summa.
- 3. Lyhyemmästä kuin kolmen (3) tunnin työstä maksetaan täysi kolmen tunnin palkka.
- 4. Jos kutsu on annettu työajan ulkopuolella klo 21.00-06.00 välisenä aikana, maksetaan tällöin työajalta hälytystyölisä, jonka suuruus on 100 % työntekijän taulukkopalkasta.

IV ERINÄISET KORVAUKSET

17 § Varallaolo ja siitä maksettava korvaus

1. Työntekijän kanssa voidaan sopia siitä, että hän on sovitun ajan asunnossaan, josta hänet tarvittaessa voidaan kutsua työhön.
2. Varallaoloajalta, milloin työntekijä joutuu olemaan sidottuna, vaikkakin työtä tekemättä, maksetaan puoli palkkaa henkilökohtaisesta peruspalkasta laskettuna, varallaoloaikaa työaikaan lukematta.
3. Jos työntekijä on sopimuksen mukaan velvollinen päivystämään puhelinohjeiden antamista tai työhön lähtöä varten olematta velvollinen oleskelemaan asunnossaan, maksetaan tästä korvaus varallaoloaikaa työaikaan lukematta, jonka suuruutta sovittaessa on otettava huomioon päivystysajan pituus, päivystyksen aiheuttamat velvoitteet yms. asiaan vaikuttavat tekijät.
4. Varallaolon aikana tehdystä lyhyemmästä kuin kolmen tunnin työstä maksetaan täysi kolmen tunnin palkka ja se luetaan työajaksi.

18 § Päivärahat ja yöpyminen

Kotimaassa

1. Mikäli työntekijä on estynyt 10 tunnin aikana ruokailemasta asemapaikkakunnalla, maksetaan osapäiväraha **17,60** euroa siten, että esteen alkamisesta laskettua täyttä 24 tunnin jaksoa kohti maksetaan **38,70** euroa.

Mikäli vuorokausilepo vieraalla paikkakunnalla työnantajan määräyksestä ylittää 12 tuntia, maksetaan tällaiselta matkavuorokaudelta **38,70** euron päivärahan sijasta korotettuna päivärahana **48,00** euroa. Käytettäessä 11 §:n **9** kohdan 2. kappaleessa tarkoitettua jaettua

vuorokausilepoa ei edellä mainittua korotettua päivärahaa makseta. Muilta osin maksusääntö entinen.

Osapäivärahan kertymäjaksoa ei keskeytä kahden tunnin kuluessa kertymäjakson alusta tai lopusta laskettuna kokonaan annettu tauko.

Soveltamisohje:

Asemapaikkakunnalla tarkoitetaan sitä kuntaa, jossa työntekijän asemapaikka on, kuitenkin siten, että luottamusmiehen ja työnantajan on erikseen sovittava asiasta, mikäli paikkakuntaohjeiset erikoisolosuhteet antavat siihen aiheen.

Luettelo päivärahojen määräytymisperusteena käytettävistä asemapaikkakunnista on työehtosopimuksen lopussa.

Jaksoon lasketaan kaikki se aika jolloin este ruokailuun vallitsee eli ajoajan lisäksi myös se aika, jolloin työntekijä paikalliset olosuhteet huomioon ottaen suorittaa lähdön valmisteluun ja paluun selvittelyyn liittyviä tehtäviä.

2. Jos työntekijä joutuu yöpymään vieraalla paikkakunnalla, maksetaan hänelle matkustajakotitason majoituksesta aiheutuneet kustannukset laskun mukaan.
3. Jos työnantaja hankkii ja kustantaa työntekijälle kunnollisen ruoan, ei osapäivärahaa tällöin makseta.
4. Osapäivärahaa tai kokopäivärahaa ei voida vähentää tai jättää maksamatta, ellei työnantaja voi osoittaa järjestäneensä päivärahan oikeuttavalta matkalta ateriana.

Ulkomailla

5. Milloin työntekijä joutuu oleskelemaan ulkomailla, maksetaan hänelle päivä- ja ruokarahaa yhteensä **66,70** euroa vuorokautta kohti laskettuna siitä hetkestä, jolloin työntekijä siirtyy 9 kohdan mukaisesti ulkomaan päivä- ja ruokarahasäädösten piiriin.

Euroopan ulkopuolella on päivä- ja ruokarahta yhteensä **71,30** euroa.
6. Jos työntekijälle annetaan vapaa asunto, mutta ei ruokaa, maksetaan vain ruokarahta, **38,00** euroa vuorokautta kohti.
7. Milloin oleskelu ulkomailla täysien vuorokausien lisäksi tai kokonaisuudessaan kestää 10 tuntia, maksetaan työntekijälle puolet ulkomaan ruokarahasta eli **19,00** euroa.

Venäjällä sijaitsevilla rakennustyökohteilla työskenteleville työntekijöille voidaan osa ulkomaan päivä- ja ruokarahoista maksaa ruplina, mikäli siitä paikallisesti sovitaan.

8. Mikäli työntekijä matkallaan muutoin on oikeutettu tämän pykälän mukaisesti päivä- ja ruokarahaan tai ruokarahaan, on hänellä sama oikeus kuljetuslautalla oloajalta, vaikka lautalla olisi kuljettajalle järjestetty vapaa ruoka ja asunto.

Kuljetuslautalla matkustaminen luetaan kuuluvaksi kotimaan ajanjaksoon mikäli lautan lähtösatama on Suomen satama tai lauttamatka kestää 24 tuntia, muutoin ulkomaan ajanjaksoon.

9. Kotimaan osapäiväraha ja ulkomaan päivä- ja ruokaraha määräytyvät sen mukaan, kummanko päivärahan tai ruokarahan piirissä työntekijä on kussakin jaksossa pääosin oleskellut.
10. Milloin työnantaja hankkii ja kustantaa työntekijälle kunnollisen ruoan, ei ruokarahaa tällöin makseta.
11. Osapäivärahaa tai kokopäivärahaa ei voida vähentää tai jättää maksamatta, ellei työnantaja voi osoittaa järjestäneensä päivärahaan oikeuttavalta matkalta ateriala.

19 § Vuosiloma

1. Vuosilomaan nähden noudatetaan vuosilomalain ja lomapalkkasopimuksen määräyksiä.
2. Lomapalkkasopimuksen mukainen vuosilomapalkan ja lomakorvauksen laskentakaava on seuraava: lomakeskituntiansio x lomapalkkasopimuksen kerroin.

Lomakeskituntiansio lasketaan: työajan palkka lisineen 1.4. – 31.3. / tehtyjen työtuntien lukumäärä 1.4. – 31.3. Työajan palkkaan ei sisällytetä hätä- ja ylityöstä maksettuja korotusosia.
3. Vuosilomapalkka maksetaan työntekijälle ennen loman alkamista. Vuosilomapalkka voidaan maksaa työntekijälle myös normaaleina palkanmaksupäivinä vuosiloman aikana.
4. Työntekijällä on oikeus saada lomaa kaksi arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta. Työntekijällä, jonka työsuhte on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään vuoden, on oikeus saada lomaa kaksi ja puoli arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta.

5. Jo ansaittua vapaapäivää ei lueta lomapäiväksi. Vuosiloman alkamisajankohtaan asti kestäneen 2-viikkojakson osan aikana tehdystä kolmesta (3) työpäivästä katsotaan ansaituksi yksi (1) vapaapäivä, viidestä (5) työpäivästä kaksi (2) vapaapäivää, kahdeksasta (8) työpäivästä kolme (3) vapaapäivää ja kymmenestä (10) työpäivästä neljä (4) vapaapäivää.

Määräys ei koske vapaapäivänä tehtyä työtä. Vapaapäivä voi olla myös sunnuntai tai juhlapäivä.

6. Mikäli työntekijän palkka on sovittu kaksiviikkojaksopalkaksi ja työntekijän lomapalkka näin ollen määräytyy vuosilomalain 7 § 1 momentin mukaan, on kaksiviikkojakson työosuudelle kohdistuvaa jaksopalkan osaa vastaava työtuntimäärä niissä jaksoissa, jotka jäävät vuosiloman takia vajaiksi, seuraavan taulukon mukainen:

Lomapäivät

1	73,5
2	66,5
3	60,0
4	53,5
5	46,5
6	40,0
7	33,5
8	26,5
9	20,0
10	13,5
11	6,5

Mikäli työtuntimäärä ylittää edellä mainitut maksetaan niistä yksinkertainen tuntipalkka (jaksopalkan 80:s osa) työtuntia kohden. Ylitöiden osalta katso 14 §.

Taulukkoa sovelletaan myös sellaisten kaksiviikkojaksojen työosuuden tuntimäärän määrittelyyn, jotka jäävät vajaiksi vuosilomalain (162/2005) 7a §:n mukaisten lisävapaapäivien vuoksi. Vuosilomalain mukaisilta lisävapaapäiviltä maksetaan palkkaa vastaava korvaus keskituntiansion mukaan.

20 § Lomaltapaluuuraha

1. Vuosilomaltaan työhön palaavalle työntekijälle maksetaan lomaltapaluuurahana 50 % hänen vuosilomapalkastaan.

2. Lomaltapaluurahan maksamisen edellytyksenä on, että työntekijä aloittaa vuosilomansa ilmoitettuna tai sovittuna ajankohtana ja palaa työhön heti vuosiloman päätyttyä.
3. Lomaltapaluuraha maksetaan kuitenkin, mikäli työntekijä välittömästi ennen vuosiloman alkamista tai vuosiloman päätyttyä työsuhteen kestäessä on ollut poissa työstä työnantajan suostumuksella tai on ollut estynyt saapumasta työhön vuosilomalain 7 §:n 2 momentissa mainitun syyn takia.

Työstä poissaolo hoitovapaan vuoksi rinnastetaan tilanteisiin, joissa työntekijä on poissa työnantajan suostumuksella. Edellytyksenä on, että työntekijä palaa työhön hoitovapaalta työsopimuslain tarkoittaman ilmoituksen tai siihen myöhemmin perustellusta syystä tehdyn muutoksen mukaisesti.

4. Lomaltapaluuraha maksetaan viimeistään työntekijän lomaltapaluuta seuraavana viidentenä yleisenä pankkipäivänä. Lomaltapaluurahan maksuajankohdasta voidaan sopia paikallisesti toisin.

Mikäli vuosiloma on jaettu, maksetaan kunkin loman osan päätyttyä sitä vastaava osa lomaltapaluurahasta noudattaen vastaavasti, mitä edellä on määrätty. Paikallisesti voidaan sopia koko lomaltapaluurahan maksamisesta viimeksi annettavan loman osan yhteydessä.

5. Työntekijällä, joka vakinaiseen palvelukseen astumisen vuoksi menettäisi hänelle muutoin työehtosopimuksen mukaan kuuluvan lomaltapaluurahan, on oikeus saada lomaltapaluuraha, mikäli hän suorittuaan asevelvollisuuden vakinaisessa väessä palaa palvelusajan päätyttyä työhön maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta annetun lain (305/2009) edellyttämällä tavalla.
6. Asevelvollisuuden suorittamisen jälkeen työhön palattaessa maksettavan lomaltapaluurahan määrä lasketaan työehtosopimuksen osoittamana prosenttina siitä lomakorvauksesta, joka työntekijälle maksettiin hänen palvelukseen astuessaan. Jos palvelukseen astuminen on tapahtunut välittömästi vuosilomalta, lasketaan lomaltapaluuraha vastaavasti työntekijälle maksetun vuosilomapalkan ja lomakorvauksen yhteismäärästä. Lomaltapaluuraha määräytyy sen työehtosopimuksen mukaan, joka oli voimassa palvelukseen astuttaessa.
7. Mikäli työnantaja on muusta kuin työntekijästä johtuvasta syystä irtisanonut hänen työnsopimuksensa päättymään vuosiloman aikana siten, että työntekijä on työsuhteen päättymisen vuoksi estynyt palaa-
masta vuosilomaltaan työhön, työntekijä ei tästä syystä johtuen menetä oikeuttaan lomaltapaluurahaan.

8. Mikäli työnantaja irtisanoo työntekijän työsuhteen muusta kuin työntekijästä johtuvasta syystä siten, että työsuhde päättyy lomakautena, maksetaan lomaltapaluuraha myös lomakorvauksesta.
9. Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeelle sekä varhennetulle vanhuus- tai yksilölliselle varhaiseläkkeelle siirtyvälle työntekijälle maksetaan lomaltapaluuraha edellä mainittuna prosenttina siitä vuosilomapalkasta ja mahdollisesta vuosilomakorvauksesta, johon työntekijä on oikeutettu.

V SOSIAALISET MÄÄRÄYKSET

21 § Erinäisiä määräyksiä

1. Työnantaja varaa työntekijöilleen mahdollisuuden peseytymiseen sekä tilaisuuden käyttää tarkoituksenmukaista puku- ja ruokailuhuonetta.
2. Työnantaja hankkii työntekijöilleen tarkoituksenmukaisen suojavaatetuksen ja turvajalkineet työssä käytettäväksi, joita työntekijä on velvollinen työssään käyttämään.

Soveltamisohje:

Työnantajan tulee uusien rikkoontuneet tai muuten käyttökelvottomiksi käytössä muuttuneet turvajalkineet ja suojavaatetus.

Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä ennen kuin 2 kuukautta on kulunut turvajalkineiden hankkimisesta, työntekijä on velvollinen lunastamaan jalkineet jäännösarvosta, joka on 50 % hankintahinnasta. Työnantaja saa kuitata jäännösarvon loppu-tilistä.

Mikäli työntekijä joutuu huolehtimaan itse työvaatteidensa pesusta, hänelle maksetaan korvausta 5 euroa kuukaudessa.

3. Työnantaja maksaa puolet lainsäädännön edellyttämästä ajokortin uudistamisesta aiheutuvista kustannuksista edellyttäen, että työntekijän työsuhde on jatkunut keskeytyttäen 5 vuotta ja että työntekijä tarvitsee ajokorttia kyseisessä työsuhteessaan.
4. Työnantaja maksaa kokonaan työtehtävissä työntekijältä vaatimiensa pätevyystodistusten ja -korttien hankinta- ja uusimiskustannukset sekä ammattipätevyysdirektiivin (2003/59/EY) mukaisen jatkokoulu-

tuksen suorittamisesta ajokorttiin tehtävästä ammattipätevyysmerkinnästä aiheutuvat kustannukset sellaiselle työntekijälle, joka tarvitsee niitä kyseisessä työsuhteessaan.

Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä ennen kuin 4 kuukautta on kulunut em. korttien, todistusten tai merkintöjen hankkimisesta tai uusimisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle korttien, todistusten tai merkintöjen hankinta- tai uusimiskustannukset kokonaisuudessaan. Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä tämän jälkeen kuitenkin ennen kuin 11 kuukautta on kulunut korttien, todistusten tai merkintöjen hankkimisesta tai uusimisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle korttien, todistusten tai merkintöjen jäännösarvon, joka on 50 % hankinta- tai uusimiskustannuksista. Työnantaja saa kuitata jäännösarvon lopputilistä.

5. Työnantaja maksaa digitaalisissa ajopiirtureissa käytettävän kuljettajakortin hankkimiskustannukset ja lainsäädännön edellyttämien määrävuosin suoritettavien uusimisten kustannukset sellaiselle autonkuljettajalle, joka tarvitsee asianomaisessa työsuhteessaan kuljettajakorttia.

Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä ennen kuin 4 kuukautta on kulunut kuljettajakortin hankkimisesta tai uusimisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle kuljettajakortin hankinta- tai uusimiskustannukset kokonaisuudessaan. Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä tämän jälkeen kuitenkin ennen kuin 11 kuukautta on kulunut kuljettajakortin hankkimisesta tai uusimisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle kuljettajakortin jäännösarvon, joka on 50 % hankinta- tai uusimiskustannuksista. Työnantaja saa kuitata jäännösarvon lopputilistä.

6. Mikäli työnantajalla on perusteltu syy epäillä, että työntekijän ajokortti, ammattipätevyys, muu työssä vaadittava pätevyys tai Suomessa työskentelyoikeus ei ole voimassa taikka että työntekijä on työskennellyt toisessa yrityksessä vähimmäislepoaikojensa aikana taikka enimmäisajoaikoja tai enimmäistyöaikoja rikkoen, työntekijällä on velvollisuus toimittaa työnantajalle asiaa koskeva virallinen selvitys tai velvollisuus valtuuttaa työnantaja hankkimaan asiaa koskeva virallinen selvitys.
7. Mikäli työntekijä kuolee työmatkalla ulkomailla, työnantaja huolehtii kustannuksellaan tai vakuutusturvan hankkimalla vainajan Suomeen kuljettamisen. Niin ikään työntekijän sairastuessa vakavasti työmatkalla ulkomailla työnantaja huolehtii kustannuksellaan tai vakuutusturvan hankkimalla työntekijän Suomeen kuljettamisen silloin, kun se

on hoidon kannalta välttämätöntä tai kun työntekijä ei voi sairaanhoidon jälkeen jatkaa työntekoa ja joutuu palaamaan Suomeen.

8. Mikäli jossain tapauksessa on työntekijälle myönnetty parempia ehtoja kuin tässä työehtosopimuksessa on määrätty, jäävät ehdot tämän sopimuksen ulkopuolelle eikä se aiheuta niihin muutoksia.

22 § Sairausajan sekä raskaus- ja vanhempainvapaan palkka

1. Työnantaja maksaa työntekijälle, joka on työnantajan hyväksymän selvityksen mukaan estynyt tekemästä työtä sairauden tai tapaturman takia eikä hän ole tautia tai tapaturmaa aiheuttanut tahallisesti, rikollisella toiminnalla, kevytmielisellä elämällään tai törkeällä tuottamuksella, sairausajan palkkaa sen pituisen kalenteriajanjakson työpäiviltä kuin seuraavasta käy ilmi:

Työsuhde, joka on ennen työkyvyttömyyden alkua jatkunut yhtäjaksoisesti	Kalenteriajanjakso
alle 3 vuotta	28 päivää
3 vuotta mutta alle 5 vuotta	35 päivää
5 vuotta mutta alle 10 vuotta	42 päivää
10 vuotta tai kauemmin	56 päivää

2. Työkyvyttömyys todetaan yrityksen työterveyslääkärin tai muulla työnantajan hyväksymällä lääkärintodistuksella. Työntekijän tulee käydä ensisijaisesti yrityksen työterveyslääkärin vastaanotolla. Muun työnantajan hyväksymän lääkärin kuin työterveyslääkärin antama todistus työkyvyttömyydestä kelpaa perusteeksi sairausajan palkan maksamiselle tapauksissa, joissa hoidon kiireellisyyden, työterveyslääkärin kaukaisen sijainnin, vastaanottoajan soveltumattomuuden, erikoislääkärin tutkimuksen tarpeellisuuden, matkатыön tai muun perustellun syyn vuoksi työterveyslääkärin käyttö ei ole mahdollista.
3. Jos työnantaja ei hyväksy työntekijän esittämää lääkärintodistusta, hän voi osoittaa työntekijän nimeämensä lääkärin tarkastettavaksi. Työnantaja maksaa uuden lääkärintodistuksen hankkimisesta johtuvat kustannukset.
4. Lääkärintodistuksen sijasta terveyden- tai sairaanhoitaja voi antaa tutkimuksensa perusteella sairauslomatodistuksen enintään 3 päiväksi silloin, kun työterveyshuollon tai julkisen terveydenhuollon lääkärinpalveluksia ei ole saatavilla. Työntekijän tulee käydä tällöinkin ensisijaisesti työterveyshuollon vastaanotolla. Todistuksen voi uusida vain lääkäri.

5. Sairausajaksi luetaan sairausloman viimeisen kalenteripäivän aikana alkanut koko työvuoro.
6. Siltä ajalta, jolta työnantaja on työntekijälle maksanut sairausajan palkan, on työnantaja oikeutettu saamaan sairausvakuutuksesta palautuksena työntekijälle tulevan päivärahan.
7. Sairausajan palkanmaksun perusteena on säännöllisen työajan ansiomenetyksen korvaaminen.
8. Niissä tapauksissa, joissa työvuoroluettelo on laadittu, maksetaan sairausajan palkka työvuoroluettelon mukaisille työtunneille.
9. Niissä tapauksissa, joissa työvuoroluetteloa ei ole laadittu, maksetaan sairausajan palkka 8 tunnilta viittä sairauspäivää kohden viikossa kuitenkin siten, että työntekijä saa työajan ja sairausajan palkkaa yhteensä 80 tunnilta.

Ellei työvuoroluettelosta käy muuta ilmi tai työntekijän kanssa ei ole muuta sovittu, pidetään vapaapäivinä lauantai- ja sunnuntaipäivää.

10. Ellei edellä olevan mukaisesti maksettu palkka vastaa koko jaksossa 80 tunnin palkkaa, on se tasattava tähän määrään.
11. Mikäli sairausajan jälkeiselle kaksiviikkojakson osalle ei ole laadittu työvuoroluetteloa eikä ennakoitu työtuntimäärä ole tiedossa, pidetään työosuudelle kuuluvana ohjeellisena työtuntimääränä seuraavan taulukon mukaisia tuntimääriä:

Sairauspäivät

1	72
2	64
3	56
4	48
5	40
6	32
7	24
8	16
9	8
10	0

12. Mikäli työtuntimäärä ylittää edellä mainitun, maksetaan niistä palkka tehtyjen työtuntien mukaisesti, eikä tämä aiheuta alennusta edellä mainituilla tavoin laskettuun sairausajan palkkaan.

Ylityö lasketaan 14 §:n 3 kohdan mukaan.

13. Työntekijä on velvollinen viivytyksettä ilmoittamaan työnantajalle sairastumisestaan sekä arvioidun työkyvyttömyyden päättymisajankohdan.

Työntekijän laiminlyödessä välittömän ilmoittamisen tahallaan tai huolimattomuudesta palkanmaksuvelvollisuus alkaa ilmoittamisesta.

14. Sairausajan palkka maksetaan 15 §:ssä mainitun keskituntiansion mukaan.

15. Sairausajan palkasta vähennetään, mitä työntekijä saa saman työkyvyttömyyden takia samalta ajanjaksolta päivärahaa taikka siihen verrattavaa muuta korvausta lain tai sopimuksen perusteella.

16. Mikäli työntekijä ei ole sairauden tai tapaturman vuoksi täysin työkyvyttömyyden, hänelle voidaan osoittaa jotakin muuta kuin hänen vakituista työtään, ns. korvaavaa työtä. Korvaavan työn pitää olla tarkoituksenmukaista ja työntekijän normaaleja työtehtäviä vastaavaa. Aika voidaan myös hyödyntää työntekijän koulutukseen.

Työntekijän työkyvyttömyyttä koskevassa lääkärintodistuksessa on kuvattava ne mahdolliset rajoitukset, jotka sairaus tai vamma työn tekemiselle aiheuttavat. Työnantajan päätös korvaavan työn osoittamisesta työntekijälle pitää perustua lääketieteellisesti perusteltuun kannanottoon.

Korvaavan työn teettämisen tulee perustua työpaikalla sovittuihin menettelytapasääntöihin ja konsultaatioon työterveyslääkärin kanssa. Ennen korvaavan työn aloittamista varataan työntekijälle mahdollisuus keskusteluun työterveyslääkärin kanssa.

17. **Synnyttävälle vanhemmalle**, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta ennen synnytystä, maksetaan hänen **raskaus- ja vanhempainvapaansa ajalta yhteensä** palkkaa samoilta ajanjaksoilta ja samojen säännösten mukaisesti kuin sairausajalta.

Pöytäkirjamerkintä:

Raskausvapaan palkkaa koskeva vähimmäiskalenteriajanjakso on 28 kalenteripäivän sijaan yksi kuukausi sairausvakuutuslain 14 luvun 4 §:n (1342/2016) sisältämän kertakorvauksen voimassaolon ajan.

18. **Ei-synnyttävälle vanhemmalle, joka on lapsen huoltaja tai joka on tunnustanut vanhemmuuden isyyslain (11/2015) mukaisesti ja jonka** työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään 6 kuukautta ennen lapsen syntymää, maksetaan hänen **vanhempainvapaansa ajalta vapaan alusta lukien** palkkaa sairausajan palkan säännösten mukaisesti enintään viideltä työpäivältä.

Pöytäkirjamerkintä:

Oikeutta palkalliseen vanhempainvapaaseen ei ole työntekijällä, jolle on sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:n mukaisesti luovutettu vanhempainrahopäiviä.

19. Liitot kiinnittävät paikallisten osapuolten huomiota sairauspoissaolten ennalta ehkäisevään toimintaan.

23 § Lääkärintarkastukset

1. Työnantaja korvaa työntekijälle ansion menetyksen hänen terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä annetun valtioneuvoston asetuksen (1485/2001) 4 §:ssä tarkoitetussa terveystarkastuksessa menettämiään säännöllisiä työtunteja vastaavalta ajalta.

Mikäli työntekijä lähetetään edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitettua tutkimusta varten toiselle paikkakunnalle tai määrätään tällaisessa tarkastuksessa muulla paikkakunnalla suoritettavaan jälkitarkastukseen, maksaa työnantaja myös korvauksen matkakustannuksista sekä päivärahan.

2. Työnantaja korvaa ansionmenetyksen sairauden toteamiseksi välttämättömän lääkärintarkastuksen ja tarkastukseen liittyvän lääkärin määräämän laboratorio- tai röntgentutkimuksen ajalta, ellei työntekijä ole saanut vastaanottoa työajan ulkopuolella. Korvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että lääkärintarkastus sekä mahdollinen laboratorio- tai röntgentutkimus on järjestetty työajan tarpeetonta menetystä välttämällä.

Työnantaja korvaa raskaana olevalle työntekijälle ansionmenetyksen sairausvakuutuslain mukaisen **raskausrahan** saamisen edellytyksenä olevan lääkärin tai terveyskeskuksen todistuksen hankkimiseksi välttämättömän tarkastuksen ajalta, ellei työntekijä ole saanut vastaanottoa työajan ulkopuolella.

3. Mikäli työntekijä saa lääkärintarkastuksen ajalta sairausajan palkkaa, ei korvausta ansionmenetyksestä tämän pykälän nojalla suoriteta.
4. Mikäli työntekijä joutuu käymään lääkärintarkastuksessa työsuhteen alkaessa sen vuoksi, että työnantaja pitää lääkärintarkastusta työsuhteen syntymisen tai jatkumisen edellytyksenä, korvataan työntekijälle lääkärintarkastuksesta ja siihen mahdollisesti liittyvästä laboratorio- tai röntgentutkimuksesta aiheutuvat kustannukset sekä menetetyltä säännölliseltä työajalta ansionmenetyksen, ellei vastaanottoa ole voitu järjestää työajan ulkopuolella.

5. Jos äkillinen hammassairaus ennen hoitotoimenpiteitä aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden, joka vaatii samana päivänä tai saman työvuoron aikana annettavaa hoitoa, maksetaan työntekijälle ansionmenetyksen korvaus hoitotoimenpiteen ajalta, mikäli hänen ei onnistu saada hoitoa työajan ulkopuolella. Työkyvyttömyys ja hoidon kiireellisyys osoitetaan hammaslääkärin antamalla todistuksella.

24 § Tilapäiset poissaolot

1. Työnantaja maksaa kunnanvaltuuston ja -hallituksen jäsenenä toimivalle työntekijälle sekä valtiollisia tai kunnallisia vaaleja varten lain mukaan vaalilautakunnan tai -toimikunnan jäsenenä toimivalle työntekijälle valtuuston tai hallituksen kokouksesta tai tällaisen lautakunnan tai toimikunnan kokouksesta aiheutuvasta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä korvausta siten, että työntekijä yhdessä kunnan maksaman ansionmenetyksen kanssa saa täydet palkkaedut.

Korvaus maksetaan sen jälkeen, kun työntekijä on toimittanut työnantajalle selvityksen kunnan maksamasta ansionmenetyksen korvauksesta.

2. Työntekijällä on oikeus 50- ja 60-vuotispäivänään saada säännöllistä työaikaan vastaava palkallinen vapaa työstä silloin, kun merkkipäivä sattuu hänen työvuoroluettelon mukaiseksi työpäiväkseen.

Työntekijällä on oikeus saada palkallista vapaata työstä läheisen omaisen hautauspäivänä sekä omana hääpäivänään. Läheisenä omaisena pidetään työntekijän avio- ja avopuolisoa, lapsia ja ottolapsia, hänen vanhempiaan ja isovanhempiaan, veljiään ja sisariaan sekä avio- ja avopuolison vanhempia.

3. Kutsuntapäivän osuessa työntekijän työpäiväksi, maksaa työnantaja varusmiespalveluksen edellyttämään kutsuntaan ensimmäisen kerran osallistuvalla työntekijällä palkkaa hänen menettämiään säännöllisiä työtunteja vastaavalta ajalta.

Kutsuntaan liittyvään erilliseen lääkärintarkastukseen osallistuvalla työntekijällä korvataan ansionmenetykseltä ajalta, minkä hän hyväksyttävän selvityksen mukaan joutuu tarkastuksen takia olemaan poissa työstä säännöllisenä työaikana.

Työnantaja maksaa työntekijälle reservin harjoitusten ajalta palkkaa siten, että perheellinen saa valtion maksaman reserviläispalkan kanssa täydet palkkaedut ja perheetön kaksi kolmasosaa (2/3) niistä.

Määräystä sovelletaan myös niihin, jotka väestönsuojelulain nojalla koulutetaan väestönsuojelun erikoistehtäviin.

4. Alle 10-vuotiaan oman tai muun kodissa pysyvästi asuvan lapsen sairastuessa äkillisesti maksetaan äidille tai isälle taikka lapsen muulle huoltajalle, joka asuu vakituisesti yhteisessä taloudessa lapsen ja lapsen äidin tai isän kanssa, tämän työehtosopimuksen sairausajanpalkkaa koskevan määräyksen mukaisesti korvaus lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä lyhyestä tilapäisestä poissaolosta. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että molemmat huoltajat ovat ansiotyössä ja että poissaolosta annetaan työehtosopimuksen sairausajan palkan maksamisesta koskevien määräysten mukainen selvitys. Edellä sanottua sovelletaan myös yksinhuoltajiin.

Samoin perustein maksetaan vastaava korvaus äidille, isälle tai muulle lapsen huoltajalle, mikäli toisella huoltajista ei sairaalassaolon taikka toisella paikkakunnalla tapahtuvan työskentelyn, opiskelun tai koulutukseen osallistumisen aiheuttaman tilapäisen esteen vuoksi ole mahdollisuutta osallistua äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon, eikä muuta hoitoa saada järjestetyksi tämän momentin mukaisesti. Työntekijän tulee toimittaa työnantajalle selvitys toisen huoltajan tilapäisestä esteestä osallistua hoitoon.

Tätä momenttia sovellettaessa opiskelu rinnastetaan ansiotyöhön.

Saman sairastumisen johdosta maksetaan korvausta vain toiselle huoltajista.

Soveltamisohje:

Selvitys lapsen sairaudesta

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että lapsen sairaudesta ja sen aiheuttamasta poissaolosta esitetään sama selvitys kuin työehtosopimuksen ja yrityksessä mahdollisesti omaksutun käytännön mukaan vaaditaan omasta sairaudesta. Yleensä tämä merkitsee lääkärintodistuksen hankkimista lapsen sairaudesta. Mikäli kuitenkin työpaikalla hyväksytään työntekijän sairastumistapauksissa jokin muu selvitys, tulee tämän riittää myös lapsen sairastumisen vuoksi tapahtuvan poissaolon selvittämiseksi. Niin ikään sovelletaan lapsen sairastumistapauksessa ensisijaisesti epidemiatilanteisiin tarkoitettuja vuoden 1976 keskitetyn ratkaisun sosiaalipakettiin sisältyviä määräyksiä sairauslomatodistuksen antamisesta.

Edellytyksenä poissaololle on molempien huoltajien ansiotyössä olo. Lähtökohtana on, että huoltajien tulisi ensisijaisesti pyrkiä järjestämään lapsen hoito. Vasta silloin, kun tähän ei ole mahdollisuuksia, toinen heistä voi jäädä hoitamaan lasta. Poissaolutapauksissa vaaditaan selvitykseksi poissaolon välttämättömyydestä vain tieto lapsen

hoitopaikan sekä samassa taloudessa asuvien perheenjäsenten hoitomahdollisuudesta ja sopivuudesta tehtävään. Tämä merkitsee sitä, ettei työnantajalle tarvitse antaa selvitystä naapurien, kunnallisten kodinhoitajien ym. hoitajien puutteesta. Perheenjäsenillä tarkoitetaan lapsen vanhempia, isovanhempia sekä lapsen vanhempia sisarusia sekä muita työntekijän taloudessa eläviä.

Saman sairauden uusiutuminen

Mikäli lapsi sairastuu uudelleen samaan sairauteen työehtosopimukseen tai alakohtaiseen käytäntöön perustuvan 30 päivän kuluessa, maksetaan työehtosopimuksen sairausajan palkka lapsen hoidon osalta, kuten se tapahtuisi työntekijän omankin sairauden osalta.

Sopimuksen tarkoittamana saman sairauden uusimisena ei pidetä kahden tai useamman lapsen sairastumista peräkkäin alle 30 päivän välein samassa perheessä. Myöskään huoltajan ja lapsen peräkkäin sattuvat sairaudet eivät keskenään muodosta työehtosopimuksen tarkoittamaa uusiutumistapausta.

Poissaolon pituus

Sopimuksessa mainitulla lyhyellä tilapäisellä poissaololla tarkoitetaan yhden, kahden, kolmen tai neljän päivän poissaoloa. Poissaolon pituus on aina arvioitava tapaus tapaukselta ottaen huomioon muun muassa hoidon järjestämismahdollisuudet ja sairauden laatu. Sopimus ei siten merkitse automaattista oikeutta neljän päivän palkalliseen enimmäispoissaoloon. Poissaolon ollessa sovittua pitemmän, ei korvausta suoriteta. Luonnollista on kuitenkin, ettei sairasta lasta voida aina jättää yksin lapsen sairauden jatkuessa pitempäänkin kuin sen ajan, jolta korvaus suoritetaan.

Lapsen sairastumisesta aiheutuvan poissaolon vaikutus vuosiloman ansaitsemiseen

Vuosilomalain 7 §:n luettelo työssäolopäivien veroisista päivistä ei sisällä lapsen sairastumisesta johtuvia poissaolopäiviä. STK ja SAK ovat kuitenkin sopineet, että palkallinen poissaolo lapsen äkillisen sairastumisen johdosta ei vähennä huoltajan vuosiloman ansaitsemista. Tämän mukaan ko. poissaolopäivät rinnastetaan lain tarkoittamiin työssäolopäivien veroisiin päiviin.

Huoltajat saman työnantajan palveluksessa

Mikäli lapsen huoltajat ovat saman työnantajan palveluksessa siten, että huoltajien työvuorot osuvat peräkkäin, varataan kotona olevalle huoltajalle mahdollisuus ilman palkan menetystä hoitaa äkillisesti sai-

rastunutta lasta siihen saakka, kunnes toinen huoltajista palaa työvuoroltaan kotiin. Tällaisen palkallisen poissaolon pituus on se aika, mikä kuuluu edestakaiseen työmatkaan.

5. Edellä tässä pykälässä mainitut korvaukset maksetaan työehtosopimuksen 15 §:ssä mainitun keskituntiansion mukaisina.
6. Työntekijällä, jonka lapsi sairastaa sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1335/2004) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen sairausvakuutuslain (1224/2004) 10 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lapsensa hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovittuaan poissaolosta etukäteen työnantajan kanssa.
7. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton edustajakokouksen kokousedustajalla on oikeus osallistua edustajakokoukseen olemalla poissa työstä kyseessä olevan kokouksen ajankohtana.

Soveltamisohje:

Työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta kyseiseltä ajalta, eikä jaksoon sovelleta 14 §:n 3 kohtaa. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle kokouksen ajankohdasta niin pian kuin mahdollista.

25 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja toteuttaa kustannuksellaan työntekijöitä koskevan ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen välillä sovittu.

VI ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

26 § Palkanmaksu

1. Palkanmaksu tapahtuu kaksiviikkojaksottain.

Palkanmaksu tapahtuu kaksiviikkojaksottain. Palkanmaksu suoritetaan viimeistään kolmen viikon kuluttua sen kaksiviikkojakson päättymisestä, jonka aikana työ on tehty.

Mikäli palkanmaksupäivä sattuu pyhä-, itsenäisyys- tai vapunpäiväksi, joului- tai juhannusaatoksi tai arkilauantaiksi, suoritetaan palkka edellisenä arkipäivänä.
2. Muistutukset palkkaa vastaan on tehtävä ennen seuraavaa palkanmaksua.

3. Työntekijälle on annettava palkkalaskelma viimeistään viikon kuluttua palkanmaksupäivän jälkeen.

27 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen perintä

1. Työnantaja perii mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, tähän työehtosopimukseen osallisen ammattiliiton jäsenmaksut ja tilittää ne palkanmaksukausittain kyseisen liiton nimeämälle pankkitilille. Pidättäminen suoritetaan siten kuin keskusjärjestön 13.1.1969 allekirjoittamassa sopimuspyytäkirjassa on erikseen sovittu. Työntekijälle annetaan kalenterivuoden tai työsuhteen päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

28 § Kokoontuminen työpaikoilla

1. Kullakin työpaikalla sovellettavan työehtosopimuksen osapuolena olevan liiton rekisteröidyllä alayhdistyksellä ja sen työpaikalla olevalla osastolla, työhuonekunnalla tai vastaavalla on mahdollisuus työajan ulkopuolella (ennen työajan alkamista, ruokatauolla tai välittömästi työajan päätyttyä, sekä erikseen sovittaessa myös viikkolepoon kuuluvana aikana) järjestää kokouksia työpaikan työolosuhteita koskevista kysymyksistä seuraavin edellytyksin:
  - a) Kokouksen pidosta työpaikalla tai muussa tämän sopimuksen tarkoittamassa paikassa on työnantajan kanssa sovittava, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen aiottua kokousta.
  - b) Työnantaja osoittaa kokouspaikan, joka on joko työpaikalla tai työpaikan välittömässä läheisyydessä, työnantajan hallinnassa oleva, tarkoitukseen soveltuva paikka. Ellei sellaista ole, on kysymyksestä tarvittaessa neuvoteltava tarkoituksenmukaisen ratkaisun löytämiseksi. Kokouspaikkaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä mm. siihen, että työturvallisuudesta, työhygieniasta ja paloturvallisuudesta annettuja määräyksiä voidaan noudattaa ja että kokous ei häiritse liike- tai tuotantotoimintaa.
  - c) Pidettävän kokouksen menosta ja järjestyksestä sekä kokoustilojen siisteydestä vastaavat kokoustilojen varauksen tehnyt järjestö ja järjestäjä. Järjestön luottamushenkilöiden tulee olla kokouksessa saapuvilla.
  - d) Kokouksen järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen työehtosopimuksen osapuolena olevan liiton ja sen alayhdistyksen sekä asianomaisten keskusjärjestöjen edustajia.

Soveltamisohje:

Työpaikalla tapahtuvan kokoontumisen edellytyksenä on muun muassa se, että kokouksen pidosta sovitaan työnantajan kanssa. Sopimisen tulee pääsäännön mukaan tapahtua vähintään 3 päivää ennen kokousta.

Vain siinä tapauksessa, että aihe kokouksen pitämiseen on ilmaantunut niin myöhään, ettei edellä mainittua määräaikaa ole mahdollista noudattaa, voidaan pyyntö esittää myöhemminkin.

Ainoastaan työehtosopimuksessa mainituin edellytyksin järjestettyyn kokoukseen on kokouksen järjestäjillä oikeus kutsua työehtosopimuksen osapuolena olevan liiton ja sen alayhdistyksen sekä asianomaisten keskusjärjestöjen edustajia.

29 § Koulutustoiminta

1. Koulutustoiminnassa noudatetaan Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:n ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto ry:n välillä solmittua koulutus-sopimusta.

Ansionmenetyksen korvausperusteena käytetään edellä mainitun sopimuksen mukaisissa tapauksissa keskituntiansiota.

30 § Luottamusmiehet

1. Luottamusmiehen osalta noudatetaan liittojen välistä luottamusmies-sopimusta.
2. Yritykseen voidaan valita yksi pääluottamusmies, jolle luottamusmiestehtävien hoitamista varten on annettava säännöllistä viikottaista vapautusta työstä työntekijöiden lukumäärän perusteella seuraavasti:

Työntekijämäärä	Vapautus/viikko
enintään 10	2 t
11 - 29	4 t
30 - 49	5 t
50 - 100	8 t
101 - 179	16 t
180 - 259	22 t
260 - 339	28 t
340 - 399	32 t
400 tai yli	40 t

Jos luottamusmiehen vapautuksen määrä on vähemmän kuin kahdeksan tuntia viikossa, luottamusmiehellä on oikeus työstä vapautuksen sijasta saada rahakorvaus joka saadaan kertomalla taulukosta ilmenevä vapautuksen määrä hänen keskituntiansiollaan.

3. Mikäli jollakin yrityksellä on toimipaikkoja useammassa pisteessä, voidaan toimipistettä kohden valita yksi luottamusmies. Työpisteellä tarkoitetaan yhteisesti todettua toiminnallista yksikköä, missä kuljettajat vakituisesti aloittavat ja lopettavat työnsä.

Mikäli työnantajalla on työpisteessä työnjohtaja tai vastaava esimies, annetaan luottamusmiehelle säännöllistä viikottaista vapautusta työntekijämäärän perusteella seuraavasti:

Työntekijämäärä	Vapautus/viikko
15 - 29	1 t
30 - 49	4 t
50 - 79	6 t
80 - 110	8 t
yli 110	10 t

Jos luottamusmiehen vapautuksen määrä on vähemmän kuin kahdeksan tuntia viikossa, luottamusmiehellä on oikeus työstä vapautuksen sijasta saada rahakorvaus, joka saadaan kertomalla taulukosta ilmenevä vapautuksen määrä hänen keskituntiansiollaan.

4. Mikäli yrityksessä tai sen työosastolla valitaan luottamushenkilöt sekä liikenne- että huoltokorjaamon puolelle, lasketaan 2-kohdan säännösten mukainen vapaa-aika työosaston henkilömäärän mukaisesti.
5. Mikäli 3 kohdassa tarkoitettua luottamusmiestä työnantajan ja työntekijän välisellä sopimuksella pidetään pääluottamusmiehenä, sovelletaan häneen 2 kohdan määräyksiä kuitenkin siten, että toimipaikan työntekijämäärä on perustana vapaa-aikaa määriteltäessä.
6. Pääluottamusmiehelle maksetaan luottamusmiespalkkiota taulukkopalkasta laskettuna yhtiön koko työntekijämäärän mukaan seuraavasti:

Työntekijöitä	Palkkio
20 - 49	1,5 %
50 - 179	3,7 %
180 - 399	6,3 %
400 tai yli	8,3 %

Palkkiota ei oteta huomioon laskettaessa 15 §:n mukaista keskituntiansiota tai lomapalkkasopimuksen mukaista vuosilomapalkkaa.

7. Liitot toteavat yllä olevan soveltamisesta, että
- työntekijällä tarkoitetaan ALT:n ja AKT:n välillä solmittujen työehtosopimusten tarkoittamia työntekijöitä,
  - vapaa-ajan ja luottamusmiespalkkion perustana oleva työntekijäin lukumäärä todetaan vuosittain vuoden ensimmäisenä arkipäivänä,
  - jos joku on sovellutuksen voimaan tullessa nauttinut tätä parempia etuja, säilytetään nämä niin kauan kuin ao. henkilö on luottamushenkilönä,
  - sopimuksen tarkoittama vapaa-aika merkitään työvuoroluetteloon,
  - edellä mainitulta vapaa-ajalta maksetaan palkka keskituntiansion mukaan.

31 § Ulkopuolisen ja tilapäisen työvoiman käyttö

1. Ulkopuolisen työvoiman käytössä noudatetaan liittojen 12.2.1995 ja 9.5.1972 allekirjoitettuja sopimuksia.
2. Autoliikenteen Työnantajaliiton sekä Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton välisen ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskevan sopimuksen perusteella liitot toteavat lisäksi, että:
  - a) Osapuolten tarkoittama ulkopuolinen kuljettajatyövoima tarkoittaa osaksi STK:n ja SAK:n ulkopuolisen työvoiman käytöstä 11.9.1969 tekemän sopimuksen 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja lainamiehiä ja osaksi yritykseen tilapäisesti otettuja omia työntekijöitä.
  - b) Lainamiesten käytöstä on noudatettava edellä mainitun sopimuskohdan määräyksiä.
  - c) Tilapäisten työntekijöiden käyttö tulee lähinnä kysymykseen sellaisissa tilanteissa, joissa ajotehtävien suorittamisessa tarvittava työvoima ylittää tilapäisesti tai ajallaan rajoitettuna kautena vakinaisen henkilökunnan käyttömahdollisuudet.

Työnantajan on kerrottava luottamusmiehelle perusteet tilapäisten työntekijöiden käyttämisestä heti heitä palkatessaan.
  - d) Lainamiesten tai tilapäisten kuljettajien käytössä on vältettävä sellaisia järjestelyjä, jotka huonontavat omien pysyvien työntekijäin asemaa, sekä tähdentävät, että sairaus- ja muissa poissaolotapauksissa ruuhkakausina, äkillisten tilausajojen sattuessa, tapauksessa, jossa ajotehtävä asettaa kuljettajalle erityisiä kielitaito- ja asiakaspalveluvaatimuksia tai muissa sen kaltaisissa tilanteissa on yrityksen voitava järjestää kuljetukset käyttäen tarvittaessa lainamiehiä tai tilapäisiä työntekijöitä. Liitot toteavat myös, että tämän soveltamispyöytäkirjan vastaisena on pidettävä tapauksia, joissa vakituisesti jonkin yrityksen

palveluksessa olevat kuljettajat ilman työnantajan lupaa lepo- tai muina vapaa-aikoina suorittavat ajotehtäviä joissakin muissa yrityksissä olematta näihin yrityksiin työsuhteessa.

- e) Tilapäisten työntekijöiden käyttäminen on kiellettyä sen jälkeen, kun kohtien c ja d mukaiset olosuhteet lakkaavat.
  - f) Pääluottamusmiehellä on oikeus saada tiedot yrityksessä tarvittavasta ulkopuolisesta työvoimasta.
3. Yritysten tekemiin alihankintasopimukseen tulee sisällyttää ehto, jonka mukaan alihankkija sitoutuu soveltamaan alihankintatyötä yrityksen piirissä suorittavien työntekijöiden osalta alansa yleistä työehtosopimusta sekä täyttämään työ- ja sosiaalilainsäädännön määräykset. Alihankkijaa käyttävän yrityksen tulee tiedottaa alihankkijalle edellä mainittujen määräysten sisällöstä ja korostaa, että niiden noudattaminen on osa alihankintasopimusta.

Pääluottamusmiehellä ja toimipisteen luottamusmiehellä on oikeus saada kirjallisesti tiedot toimialueellaan toimivista alihankkijoista sekä niiden palveluksessa työpaikalla olevien työntekijöiden lukumäärästä ja työtehtävistä. Jos alihankintaa käyttävän yrityksen pääluottamusmiehellä tai toimipisteen luottamusmiehellä on perusteltua syytä epäillä alihankkijan toimivan alansa yleisen työehtosopimuksen ja edellä mainitun lainsäädännön vastaisesti, käyttäjäyrityksen tulee selvittää asia ja kertoa selvityksestä pääluottamusmiehelleen tai toimipisteen luottamusmiehelle kirjallisesti.

Mikäli alihankintaa käyttävän yrityksen ja sen pääluottamusmiehen tai toimipisteen luottamusmiehen välillä ilmaantuu erimielisyyttä tämän säännöksen soveltamisesta, asia alistetaan jommankumman pyynnöstä työehtosopimuksen osapuoliliittojen perustaman harmaan talouden neuvottelukunnan ratkaistavaksi. Neuvottelukunnan jäsenen esityksestä neuvottelukunnalla on oikeus saada pyynnöstä erimielisyyden kohteena olevan yrityksen työaika- ja palkkatiedot neuvottelukunnan nähtäväksi.

Pöytäkirjamerkintä:

Selvitys ei saa sisältää yksityisyyden suojan piiriin kuuluvia tietoja.

32 § Asiamiehet

- 1. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:n valtuuttamilla asiamiehillä on oikeus tämän työehtosopimuksen valvontaan, soveltamista ja tulkintaa koskevissa asioissa käydä työpaikoilla, sovittuaan käynnistä sitä ennen työnantajan tai hänen edustajansa kanssa.

2. Asiamiehellä on oikeus saada työnantajalta ne tiedot, jotka ovat hänelle tarpeen mainittujen tehtävien suorittamisessa.

33 § Erimielisyydet ja niiden ratkaiseminen

1. Jos työnantajan ja työntekijäin välillä ilmaantuu erimielisyyttä tämän sopimuksen soveltamista, tulkintaa tai rikkomista koskevassa asiassa, on työpaikalla pyrittävä sovintoon neuvottelemalla työnantajan ja työntekijäin kesken. Neuvottelut on aloitettava ensi tilassa ja viimeistään viikon kuluessa siitä, kun neuvotteluesitys on tehty. Neuvottelut on käytävä tarpeetonta viivytystä välttämällä. Asian johdosta ei saa ryhtyä työnseisaukseen eikä muuhunkaan toimenpiteeseen toisen osapuolen painostamiseksi tai työn säännöllisen kulun häiritsemiseksi. Ellei asiaa saada työpaikalla selvitettyksi, voidaan se alistaa ao. liittojen ratkaistavaksi. Jos toinen paikallinen osapuoli haluaa alistaa asian liittojen ratkaistavaksi, on asiasta laadittava muistio, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat ja jossa on selostettu erimielisyyttä koskeva asia sekä molempien osapuolten kanta yksityiskohtaisine perusteluineen. Muistiosta on annettava molemmille paikallisille osapuolille kappale.

Pöytäkirjamerkintä:

Liitot suosittelevat seuraavien seikkojen huomioon ottamista paikallisia neuvottelusuhteita edelleen kehitettäessä:

- työehtosopimuksen määräämän neuvottelujärjestyksen eri tasoilla toimiville henkilöille, erityisesti luottamusmiehille ja työnjohtajille kuuluva vastuualue ja siihen liittyvät valtuudet työsuhteasioissa todetaan ja niiden keskeistä merkitystä tähdennetään,
- välitöntä ja nopeaa ratkaisua vaativan erimielisyyden selvittely on aloitettava heti, kun se on ilmaantunut,
- työpaikoilla tapahtuneen neuvottelun tulos todetaan kussakin neuvottelun eri vaiheessa ja tärkeimmissä, periaatteellista merkitystä omaavissa asioissa saavutettu neuvottelutulos merkitään sopivalla tavalla muistiin,
- uusille työntekijöille järjestetään tilaisuus osallistua systemaattiseen, yrittäjä ja sen työsuhteasioita koskevaan esittelyyn.

Liittojen välisistä neuvotteluista on voimassa mitä keskusjärjestöjen välillä tehdyssä yleissopimuksessa säädetään.

2. Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet, joista osapuolten kesken edellä 1 momentissa mainittua menettelyä noudattaen ei ole päästy yksimielisyyteen, alistetaan työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

VII SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

34 § Sopimuksen voimassaolo

1. Tämä sopimus on voimassa 31. päivään tammikuuta 2025 saakka jatkuen senkin jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuu-
kautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti
irtisanottu.

AUTOLIIKENTEEN TYÖNANTAJALIITTO RY

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

KUORMA-AUTOALAN TYÖEHTOSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

Aika: 23.3.2023

Paikka: Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Helsinki

Läsnä:	Ismo Kokko	Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
	Niko Blom	Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
	Harri Pasanen	Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
	Vesa Lackman	Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
	Mari Vasarainen	Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
	Petri Verronen	Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
	Markus Alopaeus	Autoliikenteen Työnantajaliitto ry
	Sanna Penttilä	Autoliikenteen Työnantajaliitto ry

1 § SOPIMUSKAUSI

Todettiin liittojen välillä 28.1.2020 allekirjoitettu kuorma-autoalan työehtosopimus päättyneeksi 31.1.2023. Päätettiin uudistaa edellä mainittu työehtosopimus valtakunnansovittelijan 28.2.2023 antaman sovintoehdotuksen mukaisesti ajalle 28.2.2023 – 31.1.2025.

2 § PALKANKOROTUKSET

2.1. Yleiskorotukset

2.1.1. Vuonna 2023

Palkkoja korotetaan 1.3.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 prosenttia.

Palkkoja korotetaan 1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 prosenttia.

2.1.2. Vuonna 2024

Palkkoja korotetaan 1.2.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 prosenttia.

Palkkoja korotetaan 1.10.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 prosenttia.

2.2. Työehtosopimuksen taulukkopalkkojen korotukset

2.2.1. Vuonna 2023

Taulukkopalkkoja korotetaan yleiskorotuksen määrällä yleiskorotuksen ajankohdasta lukien.

2.2.2. Vuonna 2024

Taulukkopalkkoja korotetaan yleiskorotuksen määrällä yleiskorotuksen ajankohdasta lukien.

3 § PÄIVÄRAHAT

Työehtosopimuksen päivärahat ovat 6.3.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

Kotimaan päivärahat:

- Osapäiväraha	17,60 €
- Kokopäiväraha	38,70 €
- Korotettu kokopäiväraha	48,00 €

Ulkomaan päivärahat:

- Eurooppa	66,70 €
- Euroopan ulkopuolella	71,30 €
- Ruokaraha	38,00 €
- ½ ruokaraha	19,00 €

Työehtosopimuksen päivärahoja tarkistetaan 1.2.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien liittojen välillä aikaisemmin noudatetun käytännön mukaisesti.

4 § TEKSTIMUUTOKSET TYÖEHTOSOPIMUKSEEN

Sovitut tekstimuutokset on merkitty kuorma-autoalan työehtosopimukseen ja ne tulevat voimaan 28.2.2023.

5 § TYÖAIKADIREKTIIVI

Maantieliikenteen liikkuvissa tehtävissä toimivien henkilöiden työajan järjestämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/15/EY 8 artiklan ja työaikalain (872/2019) 34 §:n 3 momentin mukaisesti liitot toteavat, ettei direktiivin 4 ja 7 artikloja ja työaikalain 8 §:n 3 momenttia ja 18 §:ä sovelleta kuorma-autoalan työehtosopimuksen soveltamispiirissä.

6 § TYÖRYHMÄT

1. Jotta kuljetusaloja voidaan kehittää myös työmarkkinaosapuolten kesken strategisesti ja pitkäjänteisesti huomioiden molempien osapuolten tarpeet ja näkemykset, Autoliikenteen Työnantajaliitto ry ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry perustavat työryhmän, jonka tarkoituksena on sopimuskauden aikana tarkastella kuljetustoimialojen muuttuvia työtehtäviä ja -kokonaisuuksia sekä niiden aiheuttamia uusia osaamistarpeita, työskentelytapojen muutoksia, työelämän monimuotoistumista ja uusia työn tekemisen muotoja. Vihreä siirtymä, toimialarajojen hämärtyminen, asiakastarpeiden muutokset, digitalisaatio, automaatio, robotiikka, tekoäly ja sääntely muokkaavat kuljetusalojen työtä ja työyhteisöjä voimakkaasti. Liitot yhdessä alan yritysten ja henkilöstön kanssa pyrkivät saamaan aikaan yhteisen tilannekuvan erilaisten muutosvoimien aiheuttamista vaikutuksista työpaikoilla ja työehtosopimuskentässä. Osapuolet laativat yhteisen toimintamallin, jolla parannetaan yhdessä kuljetusalojen vetovoimaisuutta erityisesti nuorten keskuudessa sekä pitovoimaisuutta.
2. Oppisopimusoppilaiden ja nuorten palkka

Liitot perustavat työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää oppisopimusoppilaiden ja alle 18-vuotiaiden nuorten työllistymistä edistäviä palkkaukseen liittyviä kysymyksiä kuorma-autoalan yrityksissä.

7 § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Kuorma-autoalan työehtosopimus on voimassa 31.1.2025 saakka jatkuen senkin jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

8 § ALLEKIRJOITUS

Tällä kahtena saman sanaisena kappaleena laaditulla pöytäkirjalla, joka liittojen allekirjoituksin katsotaan tarkistetuksi ja hyväksytyksi, on sama voima ja velvoittavuus kuin työehtosopimuksella.

Vakuudeksi

Petri Verronen

Pöytäkirjan tarkistaminen ja hyväksyminen

AUTOLIIKENTEEN
TYÖNANTAJALIITTO RY

Mari Vasarainen

AUTO- JA KULJETUSALAN
TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

Ismo Kokko

Niko Blom

TYÖSUOJELUSOPIMUS ALT-AKT

1 § Autoliikenteen Työnantajaliitto ry ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry liittyvät STK:n, SAK:n ja STTK:n 10.9.1990 tekemään sopimukseen työsuojelutyöstä työpaikoilla jäljempänä mainituin alakohtaisin sovellutuksin.

2 § Työsuojelutoimikunta tai muu työsuojelusopimuksen 2 §:n tarkoittama elin on perustettava jokaiseen yritykseen, jolla samalla paikkakunnalla yhdessä tai useammassa toimipisteessä työskentelee vähintään 20 työntekijää, jolloin muodostuu yksi työpaikka.

Edellä 1. momentissa tarkoitettu työpaikka voidaan paikallisesti sopien muodostaa myös useammasta, eri paikkakunnilla ja ilman itsenäistä työnjohtoa olevasta toimipisteestä ottamalla huomioon, että näin muodostettu työpaikka muodostaa yhteistoiminnan kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

Työsuojelutoimikunnan jäsenmäärä on neljä (4) työpaikan työntekijöiden kokonaislukumäärän ollessa 20... 200 ja kahdeksan (8) työntekijöiden kokonaislukumäärän ollessa yli 200.

Mikäli samalla yrityksellä on useampia työsuojelutoimikuntia, yritykseen voidaan perustaa, mikäli siitä paikallisesti sovitaan, yhteinen keskustoilukunta, jonka jäsenet valitaan eri toimikunnista.

3 § Työsuojeluvaltuutettu on oikeutettu saamaan vapautusta säännöllisestä työstään valtuutetun tehtävien hoitamiseksi seuraavasti:

Työntekijämäärä	Vapautus/viikko
alle 10	1 t
10 - 29	2 t
30 - 49	3 t
50 - 100	5 t
101 - 200	10 t
201 - 350	16 t
351 - 500	24 t
501 - 699	32 t
700 tai yli	40 t

4 § Tämä sopimus tulee voimaan 1.2.2017 ja on voimassa tois-
taiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa noudattaen yhden kuukauden
irtisanomisaikaa päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen

kanssa. Tällä sopimuksella kumotaan 1.2.2012 allekirjoitettu työsuojelusopimus allekirjoituspöytäkirjoineen.

Helsingissä tammikuun 31. päivänä 2017

AUTOLIIKENTEEN TYÖNANTAJALIITTO RY

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

YMPÄRISTÖHUOLTOALAN KULJETUSYRITYSTEN TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVA LIITE

1 § Soveltamisala

Liitettä sovelletaan ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten työntekijöihin, kun he työskentelevät jätteen- tai kierrätysmateriaalinkuljetuksessa tai viemärihuollossa taikka edellä mainittujen yritysten kierrätysmateriaalien käsittelylaitoksella tai jätteen loppukäsittelyssä.

2 § Osa-aikaiset työntekijät

Muille kuin 31 §:n piiriin kuuluville, toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleville osa-aikaisille tulee määritellä työ sopimuksessa täsmällinen työaika, **jollei paikallisesti toisin sovita.**

3 § Urakkatyö

1. Mikäli työn laatu sen sallii ja se teknisesti on mahdollista työtehon ja ansioiden kohottamiseksi, työntekijöille on varattava mahdollisuus suorittaa urakkatyötä, esimerkiksi alue-, astia-, lava- tai tonniurakka.
2. Urakkatyöstä voidaan sopia luottamusmiehen tai kyseistä työtä tekevien työntekijöiden kanssa. Samassa yhteydessä on todettava urakkatyön hinnoittelun voimassaolo ja urakkatyön päättämismenettely.
3. Urakkatyön hinnoitteluperusteen on oltava sellainen, että työntekijän urakka-ansio nousee normaalilla urakkatyövauhdilla keskimäärin kolmekymmentä (30) prosenttia työkohtaista taulukkopalkkaa korkeammaksi. Mikäli ansiotason nousu jää tarkastelujaksolla keskimäärin alle kolmenkymmenen (30) prosentin, urakka on hinnoiteltava uudelleen siten, että se vastaa edellä mainittua määräystä. Tarkastelujakso on enintään kolmen (3) kuukauden pituinen.

Urakkatyötä tehtäessä on tuntipalkka taattu.

Pöytäkirjamerkintä 1:

Mikäli urakasta on paikallisesti sovittu, urakan uudelleen hinnoittelu ei aiheuta taannehtivia maksuja sellaisen tarkastelujakson osalta, jolloin ansiotason nousu on jäänyt keskimäärin alle kolmenkymmenen (30) prosentin.

Pöytäkirjamerkintä 2:

Tämä kohta ei estä muiden tulos-, suorite- ja palkkiopalkkajärjestelmien käyttämistä tai käyttöönottamista.

4 § Liitteen piirissä olevien työntekijöiden palkan määräytyminen

1. Jätteenkäsittelylaitosten työntekijöiden palkka määräytyy kuorma-autoalan työehtosopimuksen 8 §:n autonapumiehen palkkataulukon mukaan.
2. Liitot suosittavat, että ympäristöhuoltoalan kuljetusyrietykset kehittävät jätteenkäsittelylaitostensa jätteenkäsittelijöille työtehon ja ansioiden kohottamiseksi sellaisia tulos-, suorite- tai palkkiopalkkajärjestelmiä, joissa ansiot ylittävät autonapumiehen taulukkopalkan.
3. Jätteenkäsittelylaitoksen työntekijöille, jotka eivät ole työehtosopimuksen 10 §:n 4 kohdan erikoislisän piirissä, maksetaan erikoislisää, jonka suuruus on 7 prosenttia työntekijän taulukkopalkasta.
4. Tämän liitteen soveltamisalan piirissä työskentelevien työntekijöiden, jotka eivät ole työehtosopimuksen 10 §:n 4 kohdan erikoislisän tai tämän pykälän 3 kohdan piirissä, ansioiden, pois lukien työehtosopimuksen mukaiset lisät, tulee ylittää taulukkopalkka vähintään 5 prosentilla.

5 § Palvelusvuodet

Ympäristöhuollon ammattitutkinnon sekä ympäristöalan ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisalan suorittamisesta luetaan palvelusvuosiin 8 kuukautta ja toisen asteen kolmivuotisen opetussuunnitelmaperusteisen logistiikan perustutkinnon suorittamisesta 2 vuotta.

6 § Varallaolo ja siitä maksettava korvaus

Jos työntekijä on sopimuksen mukaan velvollinen päivystämään puhelinohjeiden antamista tai työhön lähtöä varten olematta velvollinen oleskelemaan asunnossaan, maksetaan tältä ajalta korvaus varallaoloaikaa työaikaan lukematta. Varallaoloajalta maksettavan korvauksen suuruus on vähintään 20 prosenttia työntekijän taulukkopalkasta.

7 § Suojavaatetus

Yrityksessä on selvitettävä vallitseva suojavaatetuksen tarve ottaen huomioon ympäristöhuoltoalan erityispiirteet ja ilmaston vaihtelut. Selvityksen perusteella työnantaja hankkii työntekijöille tarkoitukseenmukaisen suojavaatetuksen, jota työntekijä sitoutuu työssään käyttämään.

8 § Työvuoroluettelo ja -suunnittelu

Liitot suosittavat, että työehtosopimuksen 13 §:n mukaiseen työvuoroluetteloon merkittäisiin mahdollisuuksien mukaan tämän liitteen soveltamisalalla myös työajan päättymisaika.

Paikallisesti selvitetään mekanismia, jonka avulla työntekijälle voitaisiin antaa arvio hänen työvuoronsa päättymisestä silloin, kun päättymisaikoja ei ole mahdollista merkitä työvuoroluetteloon. Tällä ei muuteta työehtosopimuksen muita määräyksiä, kuten säännöllisen kaksiviikkoisjakson työajan ja jaksoylitöiden määräytymis- ja maksusäännöksiä.

9 § Työryhmä

Liitot perustavat työryhmän, jonka tehtävänä on seurata ja pyrkiä edistämään sopimuskauden aikana tämän liitteen 3 §:ssä mainittujen tulos-, suorite- ja palkkiopalkkajärjestelmien kehittämistä yrityksissä.

YMPÄRISTÖHUOLTOALAN KULJETUSYRITYSTEN KILPAILUTTAMISTILANTEISSA NOUDATETTAVIA TYÖSUHTEEN EHTOJA JA MENETTELYTAPOJA KOSKEVA LIITE

1 § Sopimuksen soveltamisala

Sopimuksen perusteella määräytyvät henkilöstön asema ja työehdot silloin, kun muutos perustuu Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n, Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy:n, Joensuun Seudun Jätehuolto Oy:n, Jätekuukko Oy:n, Kiertokapula Oy:n, Kouvolan Seudun Jätehuollon, Kymenlaakson Jäte Oy:n, Lakeuden Etappi Oy:n, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n, Turun Seudun Jätehuolto Oy:n, Vestia Oy:n, Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n tai Mustankorkea Oy:n toteuttamaan ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailuttamiseen.

Työryhmä:

Liitot perustavat työryhmän, joka selvittää ja seuraa ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailutustilanteita koko maassa. Työryhmän tarkoituksena on määrittellä uudet nykyistä kattavammat kriteerit, missä viranomaistahojen toimittamissa ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailutuksissa otetaan käyttöön työehtosopimuksen ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailuttamistilanteissa noudatettavia työsuhteen ehtoja ja menettelytapoja koskevan liitteen määräykset sopimuskauden aikana.

Niissä tilanteissa, joissa sopimuskauden aikana otetaan käyttöön liittojen aiemmin käyttämien kriteerien mukainen viranomaistahon toimittama ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailutus, lisätään alue ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailuttamistilanteissa noudatettavia työsuhteen ehtoja ja menettelytapoja koskevan liitteen soveltamisalan luetteloon ja liitettä sovelletaan kilpailuttamisen alusta lukien.

2 § Neuvottelumenettely kilpailuttamistilanteen ratkettua ja työntekijöiden irtisanominen

1. Jos ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten tarjouskilpailussa hävinneen yrityksen on toiminnan supistumisen johdosta vähennettävä työntekijöitä, sen on aloitettava yhteistoiminnasta yrityksessä annettussa laissa tarkoitetut neuvottelut viimeistään kahden viikon kuluttua tarjouskilpailun ratkeamisesta. Käytävissä yhteistoimintaneuvotteluissa noudatetaan enintään kolmen viikon neuvotteluaikaa.

Hävinnyt yritys ei saa irtisanoa kilpailuttamisen takia työntekijöitä ennen kuin yhteistoimintaneuvottelut on käyty. Joutuessaan kilpailuttamisen takia irtisanoamaan työntekijöitä hävinnyt yritys voi irtisanoa ko. työntekijät yhteistoimintaneuvotteluiden päätyttyä siten, että työsuhteet päättyvät viimeistään kilpailuttamisen kohteen siirtyessä voittaneen yrityksen hoidettavaksi.

2. Jos tarjouskilpailussa hävinneen yrityksen, johon ei sovelleta lakia yhteistoiminnasta yrityksissä (30.3.2007/334), on toiminnan supistamisen johdosta vähennettävä työntekijöitä, hänen on toteutettava irtisanomiset viimeistään 4 viikon kuluttua tarjouskilpailun ratkaisemisesta. Työsuhteet päättyvät viimeistään kilpailuttamisen kohteen siirtyessä voittaneen yrityksen hoidettavaksi.
3. Jos tarjouskilpailun ratkaisupäivän ja liikenteen alkamispäivän välinen aika on vähintään 31 viikkoa, Lonka-sopimuksen sisältämiä aikarajoja laskettaessa tarjouskilpailun ratkaisupäiväksi katsotaan se päivämäärä, joka on 31 viikkoa ennen liikenteen alkamispäivää.
4. Hävinneen yrityksen tulee toimittaa välittömästi tiedot irtisanomistaan työntekijöistä (nimi, yhteystiedot) tarjouskilpailun voittaneille yrityksille. Mikäli irtisanottu työntekijä kieltää tietojensa toimittamisen voittaneille yrityksille, häneen ei sovelleta tämän sopimuksen 2 §:n 5 kohtaa, 3 §:ä ja 4 §:ä.
5. Mikäli hävinneen yrityksen irtisanoma työntekijä jää työttömäksi, koska tarjouskilpailun voittanut yritys ei palkkaa häntä, työntekijään sovelletaan kuitenkin aina työehtosopimuksen 6 §:n 3 kohdassa mainittua irtisanomisaikaa.

3 § Lisähenkilöstön palkkaaminen

Jos ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten tarjouskilpailun voittanut yritys aikoo palkata uusia työntekijöitä sen vuoksi, että hän voitti tarjouskilpailun, osapuolet sitoutuvat huolehtimaan siitä,

että tarjouskilpailun voittanut yritys palkkaa tarvitsemansa uudet työntekijät siten, että työtä tarjotaan kilpailussa hävinneen yrityksen kilpailun häviämisen vuoksi irtisanotuille työvoimatoimistossa työnhakijoina oleville työntekijöille, ja siitä,

että voittanut yritys tarjoaa työtä kahden kuukauden kuluessa kilpailun ratkaisemisen jälkeen. Työnhakijoina olevien työntekijöiden, joille voittanut yritys on tarjonnut työtä, on ilmoitettava halukkuutensa työhön kahden viikon kuluessa työtarjouksen saatuaan. Tämän jälkeen voittaneen yrityksen on tehtävä työsopimukset kolmen viikon kuluessa tarvitsemiensa hävinneen yrityksen työntekijöiden kanssa.

4 § Ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten kilpailuttamisessa noudatettavat työsuhteen ehdot

1. Kilpailussa voittaneen yrityksen palvelukseen 3 §:n mukaisesti siirtyvien työntekijöiden työsuhteissa noudatetaan työehtosopimusta, joka sitoo tarjouskilpailun voittanutta yritystä.
2. Kilpailussa voittaneen yrityksen palvelukseen 3 §:n mukaisesti siirtyvän työntekijän työsuhteen pituus tai palvelusaika säilyy sen suuruisena kuin se oli työntekijällä ennen siirtymistä voittaneen yrityksen

palvelukseen palkkaryhmään määräytymisessä samoin kuin vuosiloman, sairausajan palkan ja irtisanomisaikojen määräytymisessä sekä huoltokorjaamoiden palvelusvuosilisän määräytymisessä. Niin ikään työntekijän siirtohetken keskituntiansio säilyy, kunnes työehtosopimuksen mukainen uusi keskituntiansio voidaan laskea edellyttäen, että työntekijä antaa keskituntiansiostaan luotettavan selvityksen uudelle työnantajalle.

3. Uuden työnantajan palvelukseen siirtyvällä työntekijällä on oikeus vuosilomalain mukaan ensimmäiseen vuosiloma-aikaan, ikään kuin työnantajan vaihdosta ei olisi tapahtunutkaan. Vuosiloma-aika on annettava viimeistään neljän kuukauden kuluessa toiminnan siirrostä silloin, kun toiminnan siirto tapahtuu kesälomakauden aikana.

Vuosiloma-ajan antamisesta on pyrittävä sopimaan työnantajan ja työntekijän tai työntekijöiden edustajan kanssa. Työntekijän on ilmoitettava halustaan pitää vuosiloma-aika kahden viikon kuluessa työsuhteensa alkamisesta.

4. Jollei työntekijä muuta ilmoita, kilpailussa hävinnyt yritys maksaa erääntyneen lomakorvauksen ja siirtohetkeen saakka kertyneen lomaltapaluurahan voittaneelle uudelle työnantajalle, joka siirtää rahat työntekijän palkkatilille uuden työnantajan ilmoitettua vuosiloma-ajan pitämisestä.

5 § Muutosturvainsäädäntö

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että muutosturvainsäädännön yhteydessä voimaantulleet yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain säädökset tai työsopimuslain 9 luvun 3a §:n ja 3b §:n säännökset eivät tule tämän sopimuksen piirissä sovellettaviksi.

Tilanteessa, jossa työntekijän työsuhde jatkuu keskeytyksettä hänen siirtyessään tarjouskilpailun voittaneen yrityksen palvelukseen, ei sovelleta työsopimuslain 7 luvun 12-14 §:ien, työterveyshuoltolain 2 §:n 3 momentin ja yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 16 §:n 4 momentin säännöksiä.

Soveltamisohje:

Osapuolet ovat laatineet muutosturvan soveltamisesta erillisen pöytäkirjan 5.1.2017.

6 § Seurantaryhmä

Sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet nimeävät kukin kaksi edustajaa tämän sopimuksen seurantaryhmään, jonka tehtävänä on sopimuksen toimivuuden seuranta varsinkin uuden järjestelmän alkuvaiheessa. Seurantaryhmä kokoontuu välittömästi kumman tahansa

allekirjoittaneen osapuolen kutsusta yhdessä asianomaisten työvoimaviranomaisten kanssa sopimaan niistä erityisjärjestelyistä, jotka turvaavat joustavan työvoiman siirtymisen kilpailuttamistilanteessa.

Seurantaryhmä huolehtii tämän sopimuksen tarkoituksen toteuttamisesta.

7 § Työryhmä

Autoliikenteen Työnantajaliitto sekä Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT perustavat työryhmän, joka pyrkii omalta osaltaan turvaamaan ja laajentamaan sopimusperusteista jätehuoltojärjestelmää. Osapuolet toteavat yhteisesti, että sopimusperusteisella jätehuollolla voidaan parhaalla mahdollisella tavalla turvata yritysten ja sen henkilöstön asema ja henkilöstön työsuhteitten jatkuvuus.

8 § Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimus on irtisanottavissa noudattaen kolmen kuukauden irtisanomisaikaa.

TYÖEHTOSOPIMUKSEN 18 §:n 1 KOHDAN KUNTALUETTELO:

Alahärmä	Hämeenlinna	Kaustinen	Kälviä	Mikkeli
Alajärvi	li	Keitele	Kärkölä	Mouhijärvi
Alastaro	lisalmi	Kemi	Kärsämäki	Muhos
Alavieska	litti	Kemijärvi	Kökar	Multia
Alavus	Ikaalinen	Keminmaa	Köyliö	Muonio
Anjalankoski	Ilmajoki	Kemiö	Lahti	Mustasaari
Artjärvi	Ilomantsi	Kempele	Laihia	Muurame
Asikkala	Imatra	Kerava	Laitila	Muurla
Askainen	Inari	Kerimäki	Lammi	Mynämäki
Askola	Iniö	Kestilä	Lapinjärvi	Myrskylä
Aura	Inkoo	Kesälahti	Lapinlahti	Mäntsälä
Brändö	Isojoki	Keuruu	Lappajärvi	Mänttä
Dragsfjärd	Isokyrö	Kihniö	Lappeenranta	Mäntyharju
Eckerö	Jaala	Kiihtelysvaara	Lappi	Naantali
Elimäki	Jalasjärvi	Kiikala	Lapua	Nakkila
Eno	Janakkala	Kiikoinen	Laukaa	Nastola
Enonkoski	Joensuu	Kiiminki	Lavia	Nauvo
Enontekiö	Jokioinen	Kinnula	Lehtimäki	Nilsia
Espoo	Jomala	Kirkkonummi	Leivonmäki	Nivala
Eura	Joroinen	Kisko	Lemi	Nokia
Eurajoki	Joutsa	Kitee	Lemland	Noormarkku
Evijärvi	Joutseno	Kittilä	Lempäälä	Nousiainen
Finstrom	Juankoski	Kiukainen	Lemu	Nummi-Pusula
Forssa	Jurva	Kiuruvesi	Leppävirta	Nurmes
Föglö	Juuka	Kivijärvi	Lestijärvi	Nurmijärvi
Geta	Juupajoki	Kodisjoki	Liekksa	Nurmo
Haapajärvi	Juva	Kokemäki	Lieto	Närpiö
Haapavesi	Jyväskylä	Kokkola	Liljendal	Oravainen
Hailuoto	Jyväskylän mlk	Kolari	Liminka	Orimattila
Halikko	Jämijärvi	Konnevesi	Liperi	Oripää
Halsua	Jämsä	Kontiolahti	Lohja	Orivesi
Hamina	Jämsänkoski	Korpilahti	Lohtaja	Oulainen
Hammarland	Järvenpää	Korppoo	Loimaa	Oulu
Hankasalmi	Kaarina	Korsnäs	Loimaan kunta	Oulunsalo
Hanko	Kaavi	Kortesjärvi	Loppi	Outokumpu
Harjavalta	Kajaani	Koski	Loviisa	Padasjoki
Hartola	Kalajoki	Kotka	Luhanka	Paimio
Hattula	Kalvola	Kouvola	Lumijoki	Paltamo
Hauho	Kangasala	Kristiinankaupunki	Lumparland	Parainen
Haukipudas	Kangaslampi	Kruunupyö	Luopioinen	Parikkala
Haukivuori	Kangasniemi	Kuhmalahdi	Luoto	Parkano
Hausjärvi	Kankaanpää	Kuhmo	Luumäki	Pedersören kunta
Heinola	Kannonkoski	Kuhmoinen	Luvia	Pelkosenniemi
Heinävesi	Kannus	Kuivaniemi	Längelmäki	Pello
Helsinki	Karjajoki	Kullaa	Maalahti	Perho
Himanka	Karinainen	Kumlige	Maaninka	Pernaja
Hirvensalmi	Karjaa	Kuopio	Maarianhamina	Perniö
Hollola	Karjalohja	Kuortane	Maksamaa	Pertteli
Honkajoki	Karkkila	Kurikka	Marttila	Pertunmaa
Houtskari	Karstula	Kuru	Masku	Peräseinäjoki
Huittinen	Karttula	Kustavi	Mellilä	Petäjävesi
Humpila	Karvia	Kuusamo	Merijärvi	Pieksämäki
Hyrnsalmi	Kaskinen	Kuusankoski	Merikarvia	Pieksänmaa
Hyvinkää	Kauhajoki	Kuusjoki	Merimasku	Pielavesi
Hämeenkoski	Kauhava	Kylmäkoski	Miehikkälä	Pietarsaari
Hämeenkyrö	Kauniainen	Kyyjärvi	Mietoinen	Pihtipudas

Piikkiö	Rautavaara	Simo	Toijala	Vesanto
Piippola	Rautjärvi	Sipoo	Toivakka	Vesilahti
Pirkkala	Reisjärvi	Siuntio	Tornio	Veteli
Pohja	Renko	Sodankylä	Turku	Vieremä
Polvijärvi	Riihimäki	Soini	Tuulos	Vihanti
Pomarkku	Ristiina	Somero	Tuupovaara	Vihti
Pori	Ristijärvi	Sonkajärvi	Tuusniemi	Viiala
Pornainen	Rovaniemen mlk	Sotkamo	Tuusula	Viitasaari
Porvoo	Rovaniemi	Sottunga	Tyrnävä	Viljakkala
Posio	Ruokolahti	Sulkava	Töysä	Vilppula
Pudasjärvi	Ruotsinpyhtää	Sumiainen	Ullava	Vimpeli
Pukkila	Ruovesi	Sund	Ulvila	Virolahti
Pulkkila	Rusko	Suodenniemi	Urkala	Virrat
Punkaharju	Ruukki	Suolahti	Utajärvi	Vuolijoki
Punkalaidun	Rymättylä	Suomenniemi	Utsjoki	Vårdö
Puolanka	Rääkkylä	Suomusjärvi	Uukuniemi	Vähäkyrö
Puumala	Saari	Suomussalmi	Uurainen	Värtsilä
Pyhtää	Saarijärvi	Suonenjoki	Uusikaarlepyy	Västernfjärd
Pyhäjoki	Sahalahti	Sysmä	Uusikaupunki	Vöyri
Pyhäjärvi	Salla	Säkylä	Vaala	Ylihärmä
Pyhäntä	Salo	Särkisalo	Vaasa	Yli-Ii
Pyhäranta	Saltvik	Taipalsaari	Vahto	Ylikiminki
Pyhäselkä	Sammatti	Taivalkoski	Valkeakoski	Ylistaro
Pylkönmäki	Sauvo	Taivassalo	Valkeala	Ylitornio
Pälkäne	Savitaipale	Tammela	Valtimo	Ylivieska
Pöytyä	Savonlinna	Tammisaari	Vammala	Ylämaa
Raahe	Savonranta	Tampere	Vampula	Yläne
Raisio	Savukoski	Tarvasjoki	Vantaa	Ylöjärvi
Rantasalmi	Seinäjoki	Tervo	Varkaus	Ypäjä
Rantsila	Sievi	Tervola	Varpaisjärvi	Äetsä
Ranua	Siikainen	Teuva	Vehmaa	Ähtäri
Rauma	Siikajoki	Tohmajärvi	Vehmersalmi	Äänekoski
Rautalampi	Siilinjärvi	Toholampi	Velkua	

Autoliikenteen Työnantajaliitto ry

Toimisto: Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki
Puhelin: 09 4789 9480 (vaihde)
Sähköposti: etunimi.sukunimi@alt.fi
Kotisivut: www.alt.fi

Toimitusjohtaja	Mari Vasarainen	09 4789 9370
Johtava asiantuntija	Petri Verronen	09 4789 9372
Asiantuntija	Markus Alopaeus	09 4789 9367
Asiantuntija	Aapo Heikurainen	09 4789 9366
Asiantuntija	Sanna Penttilä	09 4789 9381

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

Toimisto: John Stenbergin ranta 6
Postiosoite: PL 313, 00531 Helsinki
Puhelin: 09 613 110 (vaihde)
Sähköposti: etunimi.sukunimi@akt.fi
Kotisivut: www.akt.fi

AKT:n aluetoimistot:

Helsinki

Viherniemenkatu 5
00530 Helsinki
Puh: 09 6131 1402
Aluetoimitsija
Jari korhonen
matkap. 0500 472 919
Aluetoimitsija
Sami Hägg
matkap. 045 235 5215

Joensuu

Kauppakatu 32
80100 Joensuu
Puh: 013 511 1411
Aluetoimitsija
Antti Sainola
matkap. 044 412 3004

Jyväskylä

Ilmarisenkatu 2 LH 24
40100 Jyväskylä
Puh: 014 443 1421
Aluetoimitsija
Pentti Hämäläinen
matkap. 0400 239 940

Kotka

Puutarhakatu 12
48100 Kotka
Puh: 05 740 1431
Aluetoimitsija
Timo Meriläinen
matkap. 0400 905 502

Lahti

Keskuskatu 11
15870 Hollola
Puh: 03 526 0551

Oulu

Mäkelininkatu 31
90100 Oulu
Puh: 08 870 1441
Aluetoimitsija
Tero Anttonen
matkap. 040 506 3376

Pori

Isolinnankatu 24, 2. krs
28100 Pori
Puh: 02 543 1451
Aluetoimitsija
Jouni Nylund
matkap. 040 590 0889

Rovaniemi

Rovakatu 26 A 10
96200 Rovaniemi
Puh: 016 459 1461
Aluetoimitsija
Jari Mäkitalo
matkap. 040 519 7191

Tampere

Rautatienkatu 10, 6. krs
33100 Tampere
Puh: 03 230 1510
Aluetoimitsija
Vili-Petteri Adamsson
matkap. 044 412 3014

Turku

Maariankatu 6 b
20100 Turku
Puh: 02 450 1541
Aluetoimitsija
Jari Matilainen
matkap. 040 703 5695

Vaasa

Sepänkyläntie 4
65100 Vaasa
Puh: 06 220 1561
Aluetoimitsija
Tuulikki Aikio
matkap. 0400 762 689